

ZODIS MOKSLEIVIAMS, NEBEGALINTIEMS TOLIAUS MOKYTIS.

Mūsų moksleiviai besimokydami vidutinėse mokyklose dažnai svajoja ir kalbasi tarp savęs, kaip jie pabaigę gimnaziją bei realinę mokyklą pastos universitetą, kokią mokslo šaką pasirinkę, kaip niekieno nevaržomi galės liuosai mokytis ir tt. et. žūrėk, iš jų vos vos keletas teisingai daskasti lig universiteto, didžioji dauguma spirama negeistinių jėgų aplinkybių apleidžia mokyklą ir tuomet užbaigia savo mokslą. Tiesa, baigę 4 kl. arba daugiau pastoja seminarijos ar apskaitos ir t. n. mokiniai.

Nuo 1905 m. kai kam pasiseka išmokti lig matininko ar mokytojo. Bet daug yra ir tokių, kurie nebegali panašiais keliais keliauti. Šie gi atsiduria blogiausiu padėjime. Jie esti iš jėmų paprastų, kaip mokinio, vėžių išstumi. Jie atsistoja kryžkelėje. Juos nuolat kankina klausimas: kokia amato stverties? Atsakyti ant šio klausimo buna gana sunku, nes gyvenimas platus, klaidus, jame gi orientuotis mokykloje nemokimo.

Mokiniai patekę gyvenimo sukurin blaškosi ir visas puses, kad kur norint prisiliestų. Kai kam jų vargais negalais pavyksta išpuotjančių vilnių išsikasti ligi kranto, bet nemažai ir žūsta nežinomojiems slybino gyvenimo gerklėje.

Mūsų visuomenės svarbų, kad nei mažiausia, tautos pajiegytėlė nebūtų statoma taip, kad būtų nesuvaržota jos gerovė.

Juk apleidusieji mokslo bebūdami mokyklose vis šitai išsimokino ir gali atnešti visuomenei naudą. Duokim, šiandien, kuomet kooperacijos Lietuvoj vis giliau ir plačiau leidžia šaknis — jiems visiems atsiranda plati veikimo dirva. Kooperatinių draugijų prikaikome jau apie 200. Joms reikalingi — tarnaujantieji-pardavikai, vedėjai, buchhalteriai, organizatoriai, instruktoriai, revizoriai ir tt. Paminėtų žmonių stoka pastebima beveik ant kiekvieno žingsnio, už keleto gi metų kooperatyvams nuolat besipildanti tasi dar labiau apsiereiks. Ir vietų atsiras gerai apmokamų. Jau ir dabar sumanas darbininkai nebologai apmokami, — gauna mėnesini nuo 35 iki 50 rub. Vieton skurdus raštininkeliais, kanceliarijose ar smirdinus vaistais aptiekose, reikėtų pasisvalgyti po kooperaciją. Jose ne vienais atras sau patogesnį užsienimą. Žinoma, apleidęs mokyklos suolus tuojau, negausi geros algos, reik pažinti skiriamasis sau amatas, reik mokėti jis atlikti.

Arčiau pasipažinti lengviausia yra pačiam praktikuojant ant vietos — gerai užvestose ir vedamose draugijose. Tame reikale galima pasinaudoti Maskvos vartotojų draugijų sąjunga, o kam pavelfija lėšos, dar geriau būtų pasipraktikavus Suomijos kooperatyvose. Ten patarnavus porą metų ir daug pasimokinus kooperacijos paliacinčių dalykų, galima grįžti Lietuvon, ir be abejonės, gaistas, išlaidos ir mokslas apsimokės keleriopai.

Gali ir tasi pasirodyt ne vienam iš mūsų buvusių moksleivių sunkiai išpildomu dalyku, tai pagaliau galima pastoti Lietuvoj pirmą papuolusią vatotojų sankrovą.

Ir jo norintis susipažinti su kooperacijomis ir jų reikalais įgaus šiek tiek praktikos. Bet visuomet reikia atminti, kad mūsų dabartiniai kooperatyvai negal būti pavyzdžiais bei mokyklomis, reikia besipraktikuojant nuolat skaityti kooperatyvų literatūrą, pasimokyti buchhalterijos. Ir išsikro besidarbuojant porą metų galima nebologai pažinti visus mūsų kooperacijos klausimus, ydas ir kuo jos reik taisyti, tuomet sulauksime žinančių vedėjų, instruktorių, revizorių ir tt.

Juk Anglijos ir Vokietijos vyresieji vedėjai kooperatyvų, kurios turi kasmet milijonus apyvartos, dažniausia paprasti darbininkai, o ne šiaip kokie tam tyčia eję mokslo specialistai. Kooperacija nėra jau taip painus organizmas, kad žmogui lankiusiam vidutinę mokyklą būtų nebegalima perprasti ir pasipraktikavus kai-kuri laiką ją vesti.

„Kooperatorius“ („Lietuvos Žinios“).

IS AMERIKOS.

TELESKOPAS ŽIURĖTI Į PILVĄ.

Teleskopą žiūrėti į pilvą, arba gastroscopą, neseniai išrado vienas prigulincijų prie Londono hospitalio, ir ten tas gastroscopas jau tulą laiką pasekmingai vartojamas. Pasirodo, šis instrumentas labai naudingas pilvo ligoms pažinti vos bepradėdant joms užsiimti. Pačioj pradžioj sugautos ligos lengva išgydyti. Taigi gastroscopo išradimas yra gan svarbus dalykas medicinoje.

OPERA PER BEVELI TELEFONĄ.

Neseniai buvo atlikta įdomus bandymas dainuoti per bevelį telefoną. Bandymas įvyko De Forest laboratorijoj, priešais Grand Central Station, New York. Į telefoną dainavo garsinga dainininkė Mariette Masarin. Dainavo arija iš operos „Karmen“. Už mylios nuo dainavimo vietos, Metropolitan Life rumo, bokšte, bevelinė stotyj klausė keliolika žmonių ir puikiausiai girdėjo dainuojamą ariją. Taip pat gražiai ją girdėjo bevelio telefono išradėjas Newarko, N. J. bevelinė stotyj — keliolika mylių nuo dainavimo vietos. Ir tai buvo girdėti nežiūrint į triukšmą ir klipsmą New York gatvėse — balsas bangavo aiškiai,ėjo tarytum iš mazo fonografo, tik be to metalinių fonografo vibracijų. Kai dainininkė pranešė, kad visi ją girdėjo, jinau pradžiugus uždainavom dalyką iš „Elektrės“, kuo sujudino jos tolimus klausytojus.

PABEGELIAI IS KARIUMENES.

Sulyg žinių pagarsintų kariumenės viršininko, pereituose metuose iš 70000 Jungtinių Valstijų karių, pabėgo nuo tarnystos 5000. Taip didelio pabėgusių skaitliaus kitur niekur nėra. Taip yra santai-kos laike, o kiek pabėgusių jų karo laike ypač prieš laukiamą musį?

RADEŠ 25c, MIRE NUO JUOKO.

Helena, Mont. Tulas negras T. H. Brown tarnaujantis saliuone rado žemėje du dešimtukus ir penktukus. Tuo labai jis apsidžiaugė ir basiai emė juoktis ir kvatojo, iki tol, kol parkrito negyvas. Rado, kad nuo baisaus juoko jam truko gyslos. Buvo jis 60 metų senukas.

MELAGINGI DAKTARAI SU-TRAUKIA KASMET \$15000000. Pagal „Asociacijos mazinoti džio-“vųjų“ apklausimų Amerikoj visokie melagingi daktarai už niekam tikusius vaistus sutraukia nuo lengvatikių žmonių 15 milijonų dolary su viršum į vienus metus. „Asoci-jacijos“ raportas tvirtina, kad tie neva daktarai, gydymai tankiausia per laiskus, savo vaistais ne tik kad nepagelbsti ligoniams, bet dar užkerta kelią tikram gydymui. Tai iškro dideli bjaurybės ir žmone-liams reikty jų pasisaugoti.

ZALVARINIS RETEŽELIS MIRTIES PRIEŽASTIS.

Haywood, Cal. Apslrgo čia dviejų metų mergaitė Annie Fratis. Daktarai išsyk suprato, jog ji užsinudino varit, bet kaip tas atsitiko, negalėjo žinoti. Tirinė-jant pilvą su Roentgeno šviesa, rado pilvė zalvarinį reteželį 13 colių ilgio mergaitės prarytą. Reiks jai daryti operaciją ir tą reteželį iš-imti iš pilvo.

CHINIEČIŲ KARAS.

New York. Čia, chiniečių ap-gyventoj miesto dalyj užgimė krūvinas mušis tarp chiniečių pas-lapty draugijų. Tris chiniečiai tapo nušauti, du mirtinai sužeisti, lengviau sužeisti, yra daugiau.

UZMUSĖ PACIĄ IR UOSVĖ.

Bangal, Me. Gyvenantis čia Da-vid Dovius nušovė savo pacią ir jos motiną, kadangi mat pati pa-davė teismam reikalavimą, kad ją su vyru persikurtų.

BE TARPININKŲ.

St. Louis, Mo. Kadangi trustai ir tarpininkai išnaudojo konsu-mentus ir producentus, tai šitų ap-linkinių fermeriai susiorganizavo ir įrengė savo krautuvės ir iš je valgio produktus tiesiog konsu-men-tams pardavinėja. Jie nori pro-

duktus pigiau parduoti negu par-duodama kitose krautuvėse. Bu-das tai geras, jis ir, trustus gali priversti teisingiau elgtiesi su pro-dukty reikalaujančiais. Farmerių krautuvėms sekasi labai gerai, o kad iš jų krautuvų turi naudą ir produktų reikalaujanti, tai galima tikėti, kad tos krautuvės gerai lai-kysis.

UZPELNYTA BAUSME.

New York. Teismas dešimčiai metų kalėjimą pasitė Franką Grillo; jo pagalbininkas gavo ke-turis metus. Abudu buvo apkal-tinti, jog su prievarta laikė jau-nas merginas ir vertė jas vesti paleistuvinę gyvenimą.

SURME NAMEJE.

New York. Išlipant iš ataku-sio iš Europos garlaivio „Princes-sin Irena“ tapo sumintas turtingas amerikonas, Porter Charlton, nes ji Italijos policija laikė užmušėju jo moteries, kurios kuną, įklimstą į skrynją, rado įmestą į Como ežerą. Nors, Amerikos konsulus ne-tikėjo nužudėjimams Italijos po-licijos, bet tie nužudėjimai pasiro-dė teisingais, nes Charlton jau pri-sipažino, jog jo moteris jį įpykino ir jis ją užmušė mediniu kuju. Jis keliavo Amerikon svetimą pra-varde užsidėgęs, bet jį pažino užmuštos moteries brolis ir suareš-tavo. Jo išdavimo reikalauja Ita-lija, nes jis Italijoj žmogžudystę papildė.

SUSOVĖ SERIFĄ IR POLICI-JOS PERDĖTINĮ.

Ocala, Ga. Gyvenantis čia W. H. Roswick nušovė šerifą pagelbi-ninką ir policijos perdėtinį, o du šerifą pagalbininku sunkiai sužeidė. Atlikęs tą darbą, jis su šešu savo vaikų užsidarė namuose ir žada nusiuti kiekvieną, kas bandys prie namų prisitarti. Serifas parei-kalavo kariumenės suėmimui to žmogaus. Mat jis turi ganėtinai amunicijos ir du karabinus.

ŽMOGŽUDYSTĖ.

New York. Priemenioj vieny namų, ant Goerke str., paliktøj skry-nioj rado kuną seno deimantų pre-kėjo Maizio Sacho. Kaip pasirodė, jis buvo prismaugtas ir dar gyvas į skrynją įklimstas. Kas jį nužudė, nežinia. Išdėdamos iš namų, jis turėjo už 2000 dol. dei-mantų ir 300 dol. gatavų pinigų.

SUDEGĖ GARLAIVIS.

La Crosse, Wis. Pereitos subatos naktij, 25 mylios nuo čia sudėgė garlaivys „I. S.“ Pražuvo prie du dviejų ir vienas vyriškis, o kelios ypatos sunkiai apdegė.

NELAIMES ANT GELŽKELIŲ. Johnston, Pa. Tarp Point Creek ir Foutsville susimušė du prekių traukiniai. Prie to viena ypata tapo užmūsta, sužeista gi 10 ypatų.

Springfield, Ill. Pasaziernis Chicago & Alton gelžkelio trauki-nys netoli Carlinville išsiko iš vė-žių ir nupuolė į grabę. Prie to 13 ypatų tapo sunkiai sužeistų.

Easton, Pa. Netoli Fortunes-burg išsoko iš vėžių Chicago Express traukinys. Prie to 19 pa-saziernių tapo sunkiai sužeistų.

Concy Island, N. Y. Pasilinks-minimo darže išsoko iš vėžių puo-lancio žemyn gelžkelio vežimas pilnas žmonių. Prie to keturios ypatos tapo mirtinai sužeistos, o 12 sunkiai nors ne mirtinai už-gauta.

GAISRAI.

Seneca, Falls, N. Y. Sudėgė čia New Seneca House hotelis. Su-degė teigti trys ypatos.

Navenport, Ia. Sudėgė čia dirb-tuvės Braumer Manufacturing Co. Nuostolių gaisro padarytus skai-to ant 150000 dol.

St. Paul, Min. Sudėgė čia krau-tuvės Andrew Scool Grocery Co. Nuostolių gaisro padarytus skai-to ant 75000 dol. Tris ypatos tapo sunkiai sužeistos.

Winnipeg, Minn. Tarp Fort France ir Athabtan dega girios Nuostolių ugnies padarytus skai-ti jau milijonais dolary. Sudėgė dau-tyntų piovėly.

ANGLEKASYKLŲ GILUMAS.

Europos anglekasyklas yra daug gilesnės, už Amerikos anglekasy-klas. Europoj, mat, nuo seniau anglia kasama ir viršutinių jos sluoksnių jau nebelikę.

Žinoma, kad giliausios angleka-sykos yra Belgijoj: užvis giliausioji siekia 3,937 pėdų, dauguma gi nuo 2,700 iki 3,000 pėdų. Angli-joj ir Vajise giliausioji angleka-sykla siekia 3,483 pėdų — ji ran-dasi Manchestere; dvi kitos ang-lekasyklos siekia 3,300 pėdų. Skoti-joj giliausioji anglekasykla — 2,700 pėdų; Vokietijoj — 3,117 pė-dų.

Giliausioji anglekasykla Jungti-nėse Valstijose randasi Appala-chian srityje, siekia 2,200 pėdų.

Į Dvylia kolnė armota ant lai-vo „North Dakota“ vienam šuviui reikalavja 350 svarų bedumio pa-rako. Vienas šuvis tokiu būdu kaštuoja arti tukstanties dolary.

NAUJA LIGA.

Ligonio žmona. Daktare, gel-bėkl Nieko nepesuprantu, ką jis kliesdai! Ir bijau ausis amžinai sugadinsiant — taip ta jo kalba traška ir šypia.

Ligonis (pradėdą klidėti). Ak, vargatis man! Jus nejaustis, ko-kia yra musuplės kalbaties kalbaty-bės priegimtis yra svaituolė pa-moka man teisybės tikruolės tikry-bės reikybės, jieskaties.... ak, kan-čiakanti, kančiakanti bus ma-no esimas....

Ligonio žmona (griebias už gal-vos). Vargas man!

Daktaras. O taip!... Bet tai nieko ypatingo. Laikinis apsiereis-kimas, manijos vardu ybimas ir tizimas. Vjenutinis geras vaistas yra toks — geduok jam tamsta ke-lias dienas valgyt ir neužilgo iš-girsi jį kalbant žmoniškai.

Ligonis. Daktarybe, daktarybe, velnystis tavo norybė. Tegul tavo mokslasties niekasti pagriebia pra-keikties peklasties peklastis!...

IS DARBO LAUKO.

„Stone Cannone“, anglekasinė-mie miestelij centralinėj Californi-joj, įvesta bėgiai automobilams; au-tomobilai ten dabar užmano tram-vajus ir, sako, daug pigiau apsei-na negu tramvajai, nes nereikia tiesti vielos ir kitoki dalykai tai-tyti.

„Montreal, Canada. Gelžkelio tarnų organizacija atmetė sumany-tą taikintoj komisijos. Todėl ant Kanados gelžkelių laukiamia tar-naujančių streiko; jame dalyvaus 15000 gelžkelio tarnų.

„Syracuse, N. Y. Streikas 1200 kriaučių pasibaigė čia, ka-dangi darbdaviai sutiko pakelti al-gas ant 10%. Streikas traukėsi nuo 1 d. birželio.

„New York. Susitiekavo čia 20000 mantelij suvejų rytinėj mie-sto dalyj. Manoma, kad susitiek-kuos mantelij suvejai visame mie-ste. Jie reikalauja trumpesnio dar-bo laiko ir ant 20% didesnių al-gų.

„Pereita sanvaite Jungtiniuose Valstijose buvo 187 nusibankrutini-mai, arba 9 daugiau negu užpe-reitą.

„Washington, D. C. Kongresas atmetė džiūnųjų reikalavimą, kad pinigai, kongreso skiriami kovai su trusiais, nebūtų naudojami kovai su darbininkų organizacijoms.

„Providence, N. J. Suviršum 100 dirbtuvų Rusary, dėl menko išdirbinų reikalavimo, per liepos ir rugėjo mėnesius sumazino ant pusės darbą. Mėnėtos dirbtuvės dirba 10000 darbininkų.

„Bellevue, Wis. Susitiekavo 100 prasižengusių dirbančių ke-lią. Jie reikalauja 8 val. darbo dienos.

„La Crosse, Wis. Tarnaujanti ant gatvių kari padarė naujus 2 metam kontraktus su kompanija: jima metą gaus jie už darbo va-laidą 19c, antra 20c, trečia 23c, r po 5c daugiau už darbą virš aprašto laiko.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS LIVINGSTON, ILL.

Darbai kasyklose prasidėjo 28 d. gegužio. Pakėlė mokesį po 3½c už toną; kompaniėms 14c. ant dienos pridėjo. Dirba dabar la-bai gerai, bet pribuvusiam darbas sunku gauti.

Apšvietimas lietuvių žengia vė-žio žingsniu. Apšviestėnėjie lie-tuviai daug turėjo triuso ir nesma-gumo, kol suorganizavo S. L. A. 130 ir L. S. S. 74 kuopas, drau-giją D. L. K. Vitauto ir T. M. draugijos kuopa.

Vitauto draugija pasizadėjo da-lyvaut E. St. Louis lietuvių ap-vaikšiojime sukaiktuvių mušio prie Zalgrio, kuris bus 10 d. lie-pos; bet dabar, girdėt, daugamas narių kalba pakampiais, jog ne-aziuos, nes buk tai esąs socialistų apvaikšiojimas. Bet apvaikšioji-mas rengia nesocialistai; jį rengia S. V. Kazimiero, Sv. Juozapo, Sv. Jurgio draugijos.

Livingstonietis.

IS ROSELAND, ILL.

10 d. berželio katalikiškoj lietu-viškoj mokykloj buvo mokslo už-baigimas. Lošė vaikai komediję-lę trijuose veiksmuose. Kalbėjo kun. Serafinas, ant piano skambino Pocius. Vaikai nuo 8—13 metų lošianti komedijoj, gerai savo roles atliko. Kunigas Serafinas savo prakalboj ragino prie tėvynės mei-lės. Paskui buvo dalinamos vai-kams dovanėlės. Atvažiavė iš Pa-ryžiaus p. Gabrys, knrj susirinkę dėlyn plojimais pasveikino, turėjo trumpą prakalbą. Po prakalbų vai-kai padainavo „Lietuva tėvynė mu-sų“.

P. Grigaliunas.

IS MIDDLEBORO, MASS.

12 d. birželio, L. S. S. 139 kp. parengė prakalbą, kalbėtojas buvo parsiakviestas F. J. Bagočius iš Bos-tono. Prakalbos prasidėjo 230 po pietų. Pirmiausiai padėkiamo-e eiles „Prie mokslo“ J. Tolliva-ša ir „Pasilgau aš tavęs“ U. Ur-baniūtė. Potam prasidėjo kalba Bagočiaus, kuri, matyt, pa-tiko, nes mačiau klausyto-jams asaros per žandus varvant.

Jis sakė: „Kaip erelis užpuola kregždės lizdą, išskėtis sparnų drasko jos vaikus, vieni kriukta auką, kiti išlikę, išstrukė iš savo lizdo, neturėdami spėjų, jies-ko sau maisto ir prieglaudos ki-tur visų skriaudžiamų, taip ir mes, užpulti dvigalvio erelio, turėjome trauktis, bėgti iš mūsų mylimo, gintinio krašto, turėjome jieskot gyvenimo ir prieglaudos svei-tamos kraštuose, visur išlaikyti tarp svetimųjų, atskirti nuo savo prigimtos kalbos ir pajukiami svetimi. Todėl mes turime dar-buotis, kad kaip nors pagerinti mūsų vargingą ir sunkų gyvenimą. Juk jau nusibodo mums buti pa-stumdėlais svetimauciu? Bet ar mes darbuojamės, ar stengiamės pagerinti mūsų buvį? Ne. Net galima nieko sakt ant esančių Lie-tuvoj ir dirbančių visą laiką nuo tamsoi kiti tamsai, lauke tamos, kad nors valandą gautų primigt. Jie neturi laiko mislyti apie švie-senę ateitį. Bet kaip tu, ameri-kiet, išteisinai save, gyvendamas 7—8 metus šioj laisvoj šalyj ir tu-rėdamas tiek liuso laiko? Ar gal manai pagerinti savo buvį apsi-statęs stalą buteliai bei stiklai ir stikluokais, bei bakca su kranu. Prie tokių apšvietimo šaltinių ne galvoj buvio pagerinimas, bet ge-riantis vien mąsto: kas pirma truks — galva, ar butelio dugnas.

Pas amerikonus visur, ant sta-lo, po stalų, po pečium, prikrauta laikraščių, knygų, o pas lietuvis tose vietose buteliai bei „pantu-kės“. Ar taip jus manote su-laukt šviesesnę ateitį?

Jus sakote, kad socialistai griauja krikščionybę. Ar geras tokiis krikščioniškas surėdymas kaip dabar, ar yra artimo meilė?

Mylėti artima, kaip patis save, Kristus prisakė. Vienas moks už vienus pietus tik \$60.000, sprogsta nuo šampano, o antras, jo drau-gas, taipgi krikščionis, eina nuo dirbtuvės prie dirbtuvės, nusiima kepturę, nusilenkia žemai, meldžia darbdaviu duoti kpkį nors darbą, siulo savo spēkas, kad užsidirbt maistą sau ir mažiems savo ku-dikiams. Ar tai teisingas krikš-čionystės surėdymas?

Archijyskupai, vyskupai nesio-jami ant rankų, apsiėdę purpu-ly, kompanijai pinigų nesugrąžino,

rais, žiedai ant vieno piršto \$1000 vertės, o jo artimas vaikščioja pus-nuogis, negalėdamas pridengti sa-vės bei savo kudikių. Ar tokia yra artimo meilė? Ar tilinga tolia krikščionybė?

Todėl mes griuname tokią krikščionybę, ir nepalfausime jos grovę, nors, ant mūsų kirstų smu-giai bei akmenis, mes nenustosi-mes jos grovę iki paskutiniam mu-sų kvėpavimui ir tt. Klausytoja jam padėkavojo gausiais dėlyn plo-jimais.

Ant galo drg. J. T. deklamavo „Ne tas žino audrą“ ir „Ant švieto visur“.

Literatūros parduota už \$3.40 Klausytojų buvo apie 80 ypatų ir visi užsilaikė gražiai.

IS EXPORT, PA.

Jau du mėnesiai kaip straukuoja Westmoreland Coal Co. darbinin-kai; jie reikalauja pripažinimo Unios U. M. W. of America. To-dėl pranešam darbininkams, kad nieks nevažioutų už streiklaui. Mačiau „Lietuvos“ No. 25 agento J. Lucas, pagarsinimą, buk moka už toną 80c. Tai netiesia, moka už toną 37½c. Daug buvo žmonių, bet visi atsiskakė dūrbti, o nemorintiems dirbti kompanijos šni-pai galvas apdaužė. Tikrai sakau, kad Pennsylvaniaj Westmoreland county visai nereikia kalnakasių.

J. S.

IS TRENESKYN, PA.

Susitvėrė čia T. M. D. kuopelė iš kelių narių 27 d. gruodžio pe-reitų nęty ir gerai laikėsi, bet at-sirado keli priešingi ir pradėjo nie-kinti mūsų kuopelę, įkalbinėti, buk ji bedieviska, buk jon tik socia-li-stai ir bedieviai gali prigulėti, o geras žmogus ir katalikas turi jos sergėtis. Buvo sumanyta prakal-bos parengt ir pakviest kalbėtoja, paaiškinti apie draugijų naudą. Prakalbos atsiuvo 12 dieną birželi-o. Kalbėtojai buvo iš Pittsburgo, Pa.: J. Baltrušaitis kalbėjo apie tai, kaip pirmutiniai žmonės gyveno ir kokių įrankius, turėjo, o kokių žmonių dabar vartoja. Tarpuose deklamavo Juzė Kvėdariūtė ir Juozapas Kvėdariukas iš Pittsbur-go. Izidorius Kvėdalis savo kal-boj aiškino, koks yra skirtumas tarpe laisvų ir suvaržytų draugi-jų. Antrą syk J. Baltrušaitis sa-vo kalboj aiškino T. M. D. mie-rus ir jos nuveiktus darbus; aki-no rašytis prie jos ir padaryt ši-rių pašėpos, mokant mėnesinę po 50c. Prisirašė 26 nariai prie 100 kuopos T. M. D. Žmonių bu-voj pusėtinai burelis ir visi už-silaikė gražiai, tik vienas atsirado rėksnys, bet jo neleista setainė, tai už durų stovėdamas, rėkavo, paskui nepatingėjo palydēt kalbė-tojus ant stoties, visai juos pra-vardžiudamas. Nuo susirinkusių surinkta aukų \$4.55. Užmokėta už svetinę \$2.00, kalbėtojams i deklamatoriams už kelionę \$2.55, tai neliko nieko tautiškie-ty, reikalams; gal toliau galėsim ką nors geresnio nuveikti.

Čia yra kita draugija vardu Sv. Antano, užsidedus ji keli metai at-gal, bet, kaip girdėt, ne geriausia laikosi.

J. V. S.

JOCIO LAIKRASTIS „PROGRESAS“ MIRE.

„Vienybė Lietuvinkų“, N. 25 šių metų, praneša, kad Jocio laik-rastis „Progresas“, leidžiamas Phi-ladelphijoje, Pa. mirė ir jog pat-s Jocis inkorporatorius ir presiden-tas penkiolika-milijoninės „Atlas Trading Korporacijos“ sėdi kalėj-i-me.

Sita Atlas Trading Association, rodosi, jau yra iš ciles penkta Jocio inkorporuota ir nubankrutinta milijoninė korporacija.

Kiek galima atminti, Jocio ir jo įsteigtų korporacijų yra sekanti istorija: Antanas Jocis, turėdamas apie 20 metų atkako Amerikon 1894 ir tuose metuose, per rekomendaciją velionio kun. Burbos tapo redakto-riumi laikraščio „Lietuvos“. Bet kad pasirodė nekompetentišku ir neiš-tikimu, tai po 13 sanvaicų tapo iš-darbdaviu duoti kpkį nors darbą, siulo savo spēkas, kad užsidirbt maistą sau ir mažiems savo ku-dikiams. Ar tai teisingas krikš-čionystės surėdymas?

Archijyskupai, vyskupai nesio-jami ant rankų, apsiėdę purpu-ly, kompanijai pinigų nesugrąžino,

bet juos prakazyravo viena nak-čia. Tai kompanija, atėmė jam agentūrą ir pagarsino jį laikraš-čiuose apgaviku.

Jocis baladojosi Chicagoje ilgą laiką be darbo. Vėliau jis pradė-jo neisoti viñonių audimų, prabas firmos Fuller & Fuller ir rinko, ant jų „orderius“ nuo kriaučių. Dar vėliau jis agentavo pas vieną vo-kietį kriaučių ant Madison st. ir rinko drapanom „orderius“.

Sykį jis pirkio \$100 vertą by-ckikl ant išmokėties. Įmokejo už jį \$10, o likusius pinigų turėjo išmokėti mėnesinėmis ratomis. Bet kad negalėjo išmokėti ant byciklio važinėti, tai pardavė jį vienam vo-kietukui už \$30. Kada atėjo By-cyklų kolektoirius kolektuoti mėne-sinės mokes ties, Jocis pasakė, kad jam byciklį pavogė ir todėl už jį mokėti negali. Byciklį kom-panija pradėjo vagies jieskoti, su-rado tą vokietuką ir areštavo kai-po vagi: Vokietukas darodė, kad kad nevogė, bet pirkto tą byciklį nuo Jocio. Tada byciklų kompa-nija areštavo Joci ir pasodino Chi-cagos pavietinim kalėjimam. Jocis sėdėjo kalėjime, kol jo draugai ne-surado jam „šiaudinį bondsmaną“, ant kurio parankos jis tapo išlei-stas ir nuo to laiko Jocis iš Chi-cagos visiškai pranyko, nieks nežino jo kur.

Buvo tai, rodosi, 1896 metuose. Ilgai nebuvo Jocio girdėti. Tik ne-greitai jis pradėjo korespondenci-jas rašinėti kunigų laikraščiu „Garsui“ ir vėliau pradėjo parda-vinėti namus ir lotus Philadelphia-joj ir jos apilinkėje.

1897 m. pasisekė Jociui parduoti stumelę lietuviui už \$800. Pirkė-jas įsikraustė į pirktąją stumelę ir gyveno. Savininkas patėnyjes, kad jo stumelė apgyventa, pareikalavo randos. Pirkėjas parodė Jocio po-pieras, kad jis tą stumelę pirkio nuo Jocio už \$800 ir pinigų Jociui už-mokėjo. Tada stumelės savininkas areštavo Joci ir įsodino į kalėjimą Deleware's valstijoje.

Tuomet Jocis buvo susipažinęs su viena senyva amerikone, ir ta amerikone ap

Ant galo Jociui pasisekė taip patraukti Leščynskio užsūkimą, kad vieną rytmetį Jocius parbėgo sušilęs ir uždusęs ir pasakė:

"Is New Yorko atėjo man vaigonas prekių už \$2000 C. O. D. Geležinkelis mano čekio neims, todėl ponas Leščynske, apmainyk mano \$1400 čekį ant savo čekio, kad aš galėčiau prekes iš geležinkelio paimti".

Leščynskis greitai išrašė Jociui Expreso čekius ant \$1400, padavė Jociui, Jocius už juos davė Leščynskiui savo čekį ant \$1400 ir Jocius, išėjęs prekių paimti, daugiau nesugrįžo.

Leščynskis \$1400 Jocio čekį atidavė bankui, bet bankas atmetė jį atgal, nes buvo negeras, pinigų Jocius bankoje išmokėjimui neturėjo.

Ir taip buvo. Leščynskio \$1400 už jo uošvio Šumkovskio \$800 ant sėdų Jociui sukūsti.

Leščynskis įsiekio Jocio ir tik į pusantų metų surado jį New York'e po vardu Menšikov pardavinėjantį "šėrus" jau ketvirtos naujos korporacijos, vardu "International". Arėstavo jį ir su policija pargabeno į Chicago kalėjimą, kur Jocius sėdėjo apie 4 mėnesius iki teismo. Po keturių mėnesių teismas Jocių pasmerkė 8 mėnesiams į Bridlevillės pataisos namus, bet Leščynskis ir jo uošvis sukūsti Jociui pinigų negavo.

Atsėdėjęs 8 mėnesius Bridlevillėje Jocius vėl išnyko iš Chicago ir negreitai Philadelphiaje užgimė penkiolikos milijonų vertės "Atlas Trading korporacija", ant kurios cirkulių pasirodė Jocius kaip prezidentas, o garsiaji Philadelphiaus lietuvių direktoriai. Netrukus pradėjo išiešioti tos korporacijos ir laikraštis "Progressas", kuris dabar jau mirė.

Ar ilgai gyvyus šita penktoji Jocio "Atlas Trading penkiolikos milijoninė korporacija" nežinia, vienok apie jos ilgą pagyvenimą abejojame.

Bet jeigu ji ir mirs, tai nereikia nusiminti. Jocius, kaip tik pasiūlymus iš kalėjimo, toliau suvers naują, su gražesniu vardu korporaciją ir vėl pardavinės lietuviams "šėrus", ir pamatysite, kad ir vėl ras gana kvailių, kurie jas pirs.

IS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ

Anot "Draugo" (N. 25) Sus. L. Am. sugrąžinimas referendum rinkimuose į centro valdybą reikiama, kad paėmę viršū socialistas. O socialistų įsivyravimas įvykęs dėlto, kad žmonės negali būti vadovų. Prigimta lietuvių vadovais esą kunigai. Kai jie nustoja įtekinės, tai ima viršū bažnyčios ir tikėjimo prieši. Aiskinimas, dėlko socialistai buk paėmę viršū, kaip matome, nevykęs. Išeina tarytum tegali buk vienas iš dviejų: ar kunigai, ar socialistai, mat jie vikresni, — ir nieko kita. Bet "Draugui" ne tiek tas aiskinimas ir rūpėjo; jam tik norėjosi išlieti asarą, apgailestaujančią, kad Susiv. Liet. Am. branduolys — tikri katalikai, — kantriai žiūrės į tarysnes partijų, kurioms pats kataliko vardas yra atkaras, kad tie katalikai vilks socialistų jungą, mokės po 60c. už organą, kuriam katalikų bažnyčia bus išjuokiamas, o tikėjimas iškraipomas... O taip! Geriausias organas būtų tik "Draugas": jis stovi ant sargybos fikėjimo ir tt. Tik "Draugas", pataps S. L. R. K. A. organu, ar ne per toli užsisvajoję, prisipirsdamas ir kitam susivienijimui už organą.

"Tėvynės" N. 25 p. J. P. Raulinaitis, aprašydamas girtuokliavimo baisybes, pabrėžia, kad "pilna būria" pritaris J. Ilgaudo sumanymui išiešioti apie girtuoklybę knygutę, ir tiki, kad šiuo būdu daug galima bus padaryti blaivybės paplitimui. Vienok pasakysim, kam čia tie pritarimai, kad panašių knygutę jau ne maža yra išiešioti — kas nori, gali platinti, — kita gi — ne vienomis knygutėmis girtybę galima prašalinti, gyvas paveldas dar svarbiaus, kad knygutė.

Dėl "Progreso" žlugimo (o jis jau žlugo) "Vien. Liet." redakcija sako, kad to reikėjo ir laukti, imant p. Jocio nepastovumą. Bet beionės! O kas dėl literatūros, priepos p. Jocio prie panašių perėjimų, prakalboti teisingai išveda: "joje" dainomis.

("Progreso") mirtis tegul buna p. Daukšui ir kitiems pamokiniu, kad geriau jungti savo dvasišką spėką į gyvuojančius laikraščius, negu aikvoti jas gimdymui naujų, kurių nebus kuo išmaitinti ir prisieis tik vienu lavonėliu padauginti ir be to nemažą mūsų laikraštijos kapinyną". —

Kaip tyčia, mirus "Progresui", vėl naujas laikraštis pasirodė: "Pipiras" — mėnesinis juokų laikraštis. Leidžia jį "Pipiro" kompanija So. Bostone, Mass.

Laikraščio įžangoje telpa nevykęs švepelavimai apie pipirų prieduolius ir apie tai, kad pipirai gydytį protiškausi nusilpnėjusius. Toliaus įdėta protiškausi labai silpni ir be mažiausios kibirkstėlės humoro trumpučiai straipsniukai: "Orlaiviai ir ateivystės klausimas", "Pilvo filosofija", "Pasikalbėjimas velnio su žmogumi". "Pašmatymas su Halleyo kometa". Pagalios eina trumpučiai juokeliai — tankiausia visai nejuokingi. Įdėta trys iliustracijos: dvi paimtos iš svetimų laikraščių, o viena tai jau saviskė: piešta taip ypatingai gražiai, kad "artista" nedrąsu būtų prilyginti net prie akmeninio periodo žmonių.

Idomu, kaip ilgai šis "Pipiras" gyvens: trumpiau ar ilgiau už "Progressą"?

ABELNA ATSKAITA VADOVELIŲ FONDO.

Jeigos 1900 m.:
Birželio mėn., So. Bostone nuo prakalbų \$186.02.
Birželio m., Lawrence Mass. 50.00.
Birž. m., Maverhill, Mass. ... 13.92.
Birž. m., Lowell, Mass. ... 22.00.
Liepos mėn., Brooklyn, N.Y. 50.00.
Liep. m., Phil. Richmond, Pa. 28.65.
Liep. m., Elizabethport, N. J. 19.20.
Liep. m., Newark, N. J. ... 38.67.
Liepos m., Paterson, N. J. 22.00.
Liep. m., Nashua, N. H. ... 44.30.
Rugpjūčio mėn., Waterbury, Conn. 40.00.
Rugp. m., New Haven, Conn. 14.30.
Rugpjūčio mėn., Athol, Mass. 8.00.
Rugs. m., Boston, Mass. ... 48.41.
Rugs. m., New Britain, Conn. 32.70.
Rugs. m., Union City, Conn. 15.86.
Rugs. m., Meriden, Conn. 13.50.
Rugs. m., Hartford, Conn. 17.00.
Rugs. m., Plymouth, Pa. ... 52.90.
Rugs. m., Pittston, Pa. ... 33.57.
Spalio mėn., Forest City, Pa. 17.65.
Spalio m., Wanamie, Pa. ... 21.60.
Spalio m., Cambridge, Mass. 9.11.
Spalio m., Brighton, Mass. 12.41.
Spalio m., Chicago, Ill. ... 128.50.
Spalio mėn., Krikščynos pas Krugerį Bostone 2.50.
Spalio m., S. L. R. K. A. iš tautiškių centų 300.00.
Spalio m., Philad'a, Pa., Dr-ja Marijos ir Magd. 3.00.
Spalio m., Philad'a, Pa., Dr-ja Sv. Juozapo 5.00.
Spalio m., Brooklyn, N. Y., Sim. Daukanto 3.00.
Spalio m., Newark, N.J. Dr-ja Sv. Mykolo 3.00.
Spalio m., Newark, N.J. Dr-ja Liet. Pol.-Klubo 3.00.
Spalio m., Newark, N.J. Dr-ja Sv. Juozapo 5.00.
Spalio m., Waterbury, Conn., Dr-ja Sv. Juozapo 10.00.
Spalio m., Union City, Conn., Sv. Jurgio 5.00.
Spalio m., So. Boston, Mass., Dr-ja Sv. Kazimiero 12.00.
Spalio m., So. Boston, Mass., Dr-ja Liet. Dukterų ... 5.00.
Lapkričio mėn., Harrison, N. J., D. L. K. Ringauda ... 10.00.
Lapkr. m., Paterson, N. J., Dr-ja Sv. Kazimiero 5.00.
Lapkr. m., Newark, N. J., Dr-ja Sv. Jurgio 5.00.
Lapkr. m., Amsterdam, N.Y. 83.00.
Lapkr. m., Monchaster N.H. 45.00.
Gruodžio mėn., Passaic, N. J., Dr-ja Sv. Jurgio 5.00.
Gruod. m., Newton Upper Falls, Mass. 18.65.
Gruod. m., Newark, N. J., Jaunuomenės Klubo ... 5.00.
Gruod. m., Chicago, Ill. ... 46.00.

Jeigos 1910 m.:
Sausio mėn., Waterbury, Conn., Dr-ja Moterų 5.00.
Sausio m., Chicago, Ill., Susiv. visų Dr-ju 62.02.
Kovo m., Montello, Mass. 21.80.
Balandžio m., Worcester, Mas. 6.50.
Viso jeigų nuo pat pradžių \$1615.80.
Išieigos nuo pat pradžių: Spauda statistikos blankų, laidainomis.

ky, kvitų, plakatų ir tt. 68.20.
Gabriui paskolina ant Geo- grafijos 950.00.
Už salę 7.00.
Markės siuntinėjant statistikos blankas 5.24.
Siuntinėjimas pinigų 5.00.
S. L. R. K. A. neismokėjo čekį 300.00.
Baudos už S. L. R. K. A. tuščią čekį 2.25.

Sykiu \$1337.69.
Jeigų buvo \$1615.80.

Lieka \$278.11.
Expressas sugrąžino nuo per- viršiaus 2250 frankų siųstų Gabriui 11.25.

Viso išdė lieka \$289.36.

Išduodamas šių atskaitą, ištariu širdingą ačiū Amerikos lietuviškai visuomenei už pastikėjimą ant mūsų ir tuomi suteiktą man progą patarnauti visuomenei ir su šiuomi užbaigiu savo darbą, pagal patarniną sumanytojo šio fondo ir sykiu lietuvių Amerikos ateivystės jubilėjų, kun. J. Žilinsko, likusius pinigų, taigi tuos \$289.36 perduodu Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniui, kur rūpinis tolesniu vadovėlių leidimu. S. L. A. dar kalbas \$100, kuriuos XXIV seimas paskyrė iš tautiškių centų, o centralinė valdyba iki šiol dėlei kokių tai nesusipratimų neismokėjo, teipgi S. L. R. K. A., kurio išdinininkas teipgi neismokėjo, teipgi skaitosi kalba \$300, nes paskirta auka yra savasčia tos įstaigos, kuriai buvo skirta ir jos savintis niekas kitas negali. Todėl meldžiu abiejų Susivienijimų, neismokėtus iki šiol Vadovėlių Fondui pinigus, pasiųsti Lietuvių Mokslo Draugijai, teipgi tai draugijai malonės siųst aukas ir tie, kurie dar norės Vadovėlių Fondui paaukut, nes aš skaitau savo darbą užbaigtu ir daugiau Vadovėlių Fondo išdinininku save neskaitau ir tuomi savo pareigas užbaigiu.

Su pagarba Jums tarnavęs P. Ceplikas.

P. S. Iš Newark, N. J., rodosi Draugijos Palangos Juzės, yra atsiųstas, Money Orderis ant \$5. Bet, kad Money Orderis yra išrašytas vardin kun. J. Žilinsko, kurio dabar Amerikoje nėra, tai pačtas jo neismoka. Buvome rašę p. A. Zatinui, kurio vardas yra ant Money Orderio, idant išpirktų kitą ant mano vardo, bet atsakymo negauta ir tas Money Orderis guli neismokėtas. Melsčiau tos Draugijos, idant atsisauktų ir tą Money Orderį apmainytų, idant aš galėčiau pinigų su sykiu galėčiau pasiųsti Vilniui. P. Č.

VIS NE IŠ TO GALO!

(Apie Lietuvos žemės dalykus).
Lietuvoje tikrai, matyt, yra pavojus. Lietuvos dvarponiai vienas po kitam bankrutuoja ir jų dvarai eina pardavinimui. Į parduojamus dvarus kemsai rusai, lenkai ir net vokiečiai. Nestengia tik lietuvių. Ir iš po jų kojų ištraukiama gimtinė žemė. Liudni dalykai. Bet klausimas — dėlko, atėjęs silpni lietuvių? dėlko, atėjęs svarbiu reikalui, jie nemoka, nesugebė smarkiai padirbėti? Girdėt tik aimanavimai ir pasiskundimai. Nematyt energijos ir vyriško tvirtumo už dalyko. Iš to kas rašoma Lietuvos laikraščiuose, galima įvesti, kad lietuvių norėtų sulaukti kažkokio riteriaus išganytojo, kažkokio Mesijos, kuris nūmintų nuo jų pančius... nupirktų žemelės, padarytų duonos, sukratytų ir burnon idėty.

Nesinorėtų manyti, kad ištikro taip yra. Bet ar yra kitaip? Kalbos ir sumanymai, kurie telpa Lietuvos laikraščiuose, pasilieka be mažiausiuot kalbomis ir sumanymais. Kada Varšavoj įsikūrė Klobskio kompanija Lietuvos žemėms supirkti, vilniečiai lietuvių su pompa užrieškė: tvėrkime Lietuvos banką! Ale tai buvo tik žodelis greit išrašytas ant popieriaus.

Tarytum bijodami ir tos minties, kad čia reiks susijudinti, palandyti, pabėgti, pradėjo pasakoti, bergėdžias busias tai darbas, nēr ko ir kalbėti, valdžia neleisiant... Ir nepadargė nei vieno žingsnio, nusiramino.

Tuom tarpu lietuvių amerikėnai jau buvo besirengia visoms išgalėms paremti šitą sumanymą.

Amerikos lietuvių laikraštiniuku

suvažiavime tas klausimas buvo vildentas ir išrinkta komisija susiešti su Lietuva banko dalyke. Komisija susisėdė ir išdėstė Vilniaus inteligentijai, kuo Amerikėnai galėtų padėti, jeigu kās-nors rimto būtų Lietuvoje pradėta.

Bet iš Lietuvos nei garsė. Tik "Liet. Ukin." vienam savo skaitytojų redakcijos atsakymuose paaiškino, kad Lietuvos banko Lietuvoje įkurti negalima busią, jai bent amerikėnai pas save padarys. Tačiau įkurtus tik banką Amerikoje, argi galima jam būtų veikti Lietuvoje ir dar tokiame dalyke, kaip žemės supirkimas ir paskirstymas. Jau bankas ir turėtų Lietuvoje agentus, tai visgi jis veikėtų užrištom akim, ypač dągi nezinant kokiais žmonėmis ten galima būtų pasitikti. Tai joks biznis, pasakysim amerikėniskai. Amerikėnai niekad tokiam dalykan nesidės.

Lyg nujaudiant tai, Lietuvoje pradėta kitos kalbos. "Saltinyje" (N. 20) patariama imti pavezdas iš tulo Poznanius lenko, kurs įgijęs didelį įsitikėjimą, renkas tuklėjas, kun. J. Žilinsko, likusius pinigų, taigi tuos \$289.36 perduodu Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniui, kur rūpinis tolesniu vadovėlių leidimu. S. L. A. dar kalbas \$100, kuriuos XXIV seimas paskyrė iš tautiškių centų, o centralinė valdyba iki šiol dėlei kokių tai nesusipratimų neismokėjo, teipgi S. L. R. K. A., kurio išdinininkas teipgi neismokėjo, teipgi skaitosi kalba \$300, nes paskirta auka yra savasčia tos įstaigos, kuriai buvo skirta ir jos savintis niekas kitas negali. Todėl meldžiu abiejų Susivienijimų, neismokėtus iki šiol Vadovėlių Fondui pinigus, pasiųsti Lietuvių Mokslo Draugijai, teipgi tai draugijai malonės siųst aukas ir tie, kurie dar norės Vadovėlių Fondui paaukut, nes aš skaitau savo darbą užbaigtu ir daugiau Vadovėlių Fondo išdinininku save neskaitau ir tuomi savo pareigas užbaigiu.

Su pagarba Jums tarnavęs P. Ceplikas.

P. S. Iš Newark, N. J., rodosi Draugijos Palangos Juzės, yra atsiųstas, Money Orderis ant \$5. Bet, kad Money Orderis yra išrašytas vardin kun. J. Žilinsko, kurio dabar Amerikoje nėra, tai pačtas jo neismoka. Buvome rašę p. A. Zatinui, kurio vardas yra ant Money Orderio, idant išpirktų kitą ant mano vardo, bet atsakymo negauta ir tas Money Orderis guli neismokėtas. Melsčiau tos Draugijos, idant atsisauktų ir tą Money Orderį apmainytų, idant aš galėčiau pinigų su sykiu galėčiau pasiųsti Vilniui. P. Č.

Visiems Amerikoje p. J. Gabriui vardin Lietuvos pinigų jau pakėlė balsą. Sako: "Tėvynė pavojuje", taigi dėkites į akcijinę kompaniją, kurios... dar nėra ir nežinoma, koki ji dar galės būti. Vis ne iš to galo! Ponui J. Gabriui reikėjo pirma nuvažiuoti Lietuvon, išbūskint ten ponus veikėjus, užmegst tenai akcijinę kompaniją, energiskai įvesti ją į darbą, o tuomet jau prabilti į amerikėnus. Gal tasyk but buvus nauda. Bet dar dar iš ty šiandų kasin ar bus grūdai. Lietuvių amerikėnai jau ne labai įtiki ant žodžio Europos lietuviams ir trokšta matyti jų veikimą, jų darbus. Taigi darbois reikia pradėt, o tuomet lietuvių amerikėnai prie jų prisidės, visomis išgalėmis parems, nes juose dar tebeplata tautiškumo ugnelė. Tik pradėkit, ponai, iš to galo, iš kurio reikia!

Kl. J.

KAIP MES MYLIME TĖVYNĘ.

Paimsi Lietuvoje išemantį laikrą ir negali atsidžiaugti, matant kaip ten mūsų broliai, atgavę spaudą, darbuojasi, blaško tamso debesius, kurie laikė žmones užgule kelis šimtmečius. Bet neįpaka džiaugtiesi vien dėl besidaravimo tėvynės brolių, bet ir mes turime prisidėti, jeigu jau kitai negalime, tai nors centais. Aukaukime pinigus pakelimi apšvietos Lietuvoje, būkime tikrais mūsų žmonių ir tėvynės mylėtojais.

Stai praskambėjo atsisaukimas Lietuvių Mokslo Draugijos ir Lietuvių Dailės Draugijos melžiantis aukų pastatymo nuosavoms namo patalpinimui jų rinkinymais. Kad Varšavoj įsikūrė Klobskio kompanija Lietuvos žemėms supirkti, vilniečiai lietuvių su pompa užrieškė: tvėrkime Lietuvos banką! Ale tai buvo tik žodelis greit išrašytas ant popieriaus.

Tarytum bijodami ir tos minties, kad čia reiks susijudinti, palandyti, pabėgti, pradėjo pasakoti, bergėdžias busias tai darbas, nēr ko ir kalbėti, valdžia neleisiant... Ir nepadargė nei vieno žingsnio, nusiramino.

Tuom tarpu lietuvių amerikėnai jau buvo besirengia visoms išgalėms paremti šitą sumanymą.

Amerikos lietuvių laikraštiniuku

supranta mat, kad lietuviui Lietuvos bulvė turi but skanesnė už Amerikos kiaušinių. Turime čia Amerikoje pasitūrinčių vertelę, kurie tautos reikalams galėtų paauskauti šimtą, kitą dolerį ir tuom paragintų prie aukų kitus, bet jie to negirdi. Kol neprafurto, tai šaukšči prie tautiečių, kad juos palaikytų, o kur reikia tautos reikalams aukų, ten jie tautystės nepripazįsta.

Su draugijoms yra tas pats. Labai mažai atsirado fokijų, kurios pakvietimo prie aukų nepraleido, pav. S. L. A. Ar ilgai mes savo tėvynę mylėsime tautišiais žodžiais? Reikia tą mėlę kitaip parodyti ypač šioj gadynėj, kada visos civilizotos tautos lenktyniuoja, kaip tik gali, kelia apšvietimą ir kultūrą. Ir mes eikime ty tautų parodomais keliais, tapkime tokiais tėvynės mylėtojais. Paaukukime sukaityvų mūsų prie Zalgrio dienos uždarbį pakelimi Lietuvos ir jos žmonių apšvietimui. Per tą mes nepavargsim, o tėvynė ir mūsų tautai labai daug gero padarysime. Dabar mūsų broliai tėvynėj, vos pradėjus gyvenimą, visko reikia. Reikia tautiškių: ukių, pramonės mokyklų; reikią tautiško naipio, pramonės įstaigų, dailės mokyklų; tautiško banko apgynimui žemės, kad jos nuo lietuvių nepaveržtų svetintaučiai, kurie naudojasi iš kiekvienos progos, kad galėtų mūs praryti. Reikią mums ir tautiško lietuviško universiteto mūsų sostinėj Vilniuje, kad pašaukti mokslo lietuvių ne reikalaujant klaidžioti po viso pasaulio įstaigas, kur daugelis žūna lietuviųst.

Mes viską, kas mūsų tautos gyvenime reikalinga, galime atsiesti, reikia vien mūsų nuro ir pasivertimo, reikia nuro tėvynėi tarnauti!

Man rodosi, kiekvienu lietuvišku draugija, tautiška ar bažnytinė, nors kartą į metus susėdinti tėvynės turėtų parengti balių. (nuo balių paprastai tėvynės reikalams lieka tik menki trupiniai, iš jų daugiausiai pelno svetintaučiai, o iš žmonių kišenių daug pinigų išeina. Red.), teatrą, koncertą. Tokių būdu žmonės linksmintųsi, o tėvynėi būtų didelė parama, susišeptyti ji žymiai. Visiems tėvynę gyvenantiems būtų didelis džiaugsmas, kad jos vaikai, sveturi išeilvių, jos neapleidžia, neužmiršta.

Taigi, broliai, su tikra širdžia dirbkime visi tėvynės labui. Nesigalėkime ypač pinigų, kurių Lietuvoj taip mažai, šelpime ją pinigais! Nesakykim, "ko mes ten važiavome, ar bulvių valgyti". Ten dabar žmonės būlvens minti todėl, kad Lietuva tamsybėse pasikendusi, supančioti, svetimų galybų nupuldyti vien dėl lietuvių tamsumo ir nesupratimo. Ateis laikas, žmona, pakilius apšvietimui ir iškovojus daugiau laisvės, tada Lietuva atgis, užteks žmonėms ne tik bulvių, bet ir maitiningsio proto ir kunui maisto. Nebus gėda tasyk, sugrįžus, naudoties laisve Lietuvoje, nes žinome, jog prie jos pakelimo ir mes prisidėjom. Prisidėkime todėl visi, kol dar yra kas gelbėti, kad dar nevertu.

Nebukime kurčiai ant šauksmo mūsų brolių, kurie už tėvynės gerovę viską atiduoda, kurie nesigaila spėkų, net gyvasties; kurie viską pašvenčia pakelimi apšvietimui tarp mūsų visų tėvynės žmonių!

A. Raicis.

BYLA.
Rainis. (Prieina žingsnį arčiau, su panika apžvelgia Dulbį nuo galvos iki kojų, apsiuka ir vaikščioja su pypke dantyse). Kvailas, kas to nežino.

Dulbis. (Stovi akimirksnyje lyg sumišęs, paskui kalba sau). Et, jis nieko nežino! (Vaikščioja rudydamas).

Rainis. (Sau). Prakeikimas iš tikro! Užmiršau tabaką ar tai namie, ar kas ištraukė!

Dulbis. (Sau). Rukymas nenutildo alkio; tai koks kvailys tik sakė.

Rainis. (Sau). Et, kad būtų ko parukyti, taip sėle traukia matant kaip kitas ruko.

Dulbis. (Sau). Viskas akyse mirguliuoja, esu peralkęs. Jei jis būtų mano draugu, tai aš galėčiau pavalgyti.

Rainis. (Sau). Dulbis turi tabaką. Jei mes būtume geroju, galėčiau dabar rukti.

Dulbis. (Garsiai). Tu tuščia pypkę rukai, Raini!

Rainis. Kas tau rūpi?

Dulbis. Aš manau, tu neturi tabako, man viena pypkė mažiau nieko nereikšia!

Rainis. Pasilaikyk sau savo tabaką. Nes tu tą darai ne iš tikro širdies.

Dulbis. Kaip sau nori! (Abi vaikščioja: Dulbis kairė, o Rainis dešinėj puseje).

Rainis. (Sau). Galy galė aš galėčiau vieną pypkę prisikimšti. Ir jis negalėtų didžiuties, kad ką man davė.

Dulbis. (Sau). Aš jau negaliu ilgiau beisekti, kaip jis musis grės, tai tykosiu kokį šmeiuką pasigriebti.

Rainis. (Nusisuka ir kalba sau): Naktis bus ilga.

Dulbis. (Sau). Pasistiprinu! (Kėmša šmotelį ir burną).

Rainis. (Atsigrežęs tai pamato).

Dulbis. (Nusisuka, kad valgant, jo nepamatyti).

Rainis. (Išdidžiai — patylejęs). Dulbį, ar tu nori valgyti?

Dulbis. O kas tau rūpi su manim.

Rainis. Hm. Aš pavalgiau, jei tu nori — vistiek liks taip pat.

Dulbis. Ar tai ištikro taip manai! Pirmiau neuorėjai jmti tabako kada siuliau. Gal manai, kad aš leisiu sau ką nors aukauti.

Rainis. Na, tai mainykim. Man bus tavo tabakas, o tau mano valgis.

Dulbis. (Valandėję su savim koją, žiūrėdamas į valgius). Kaip nori. (Sėda prie valgio).

Rainis. (Kimšdamas pypkę, kalba sau). Tas nabagas buvo labai peralkęs. Jei aš tai bučiau pirma žinojęs — dabar viskas atšalo.

Todėl jis buvo taip nerimtas. Jei žmogaus pilvas tuščias, jis nežino ką daro. (Prikėmša pypkę, ir čia piro antro stalo). Su leidimu kaimyno.

Dulbis. (Paduodams žvakę ir vis valgydamas). Taip taip, imkit!

Rainis. (Rukydams). O, puiškus tabakas, kaimyne! kiek kaimioja svaras šito tabako?

Dulbis. (Vis valgydamas). 12 kapeikų svaras.

Rainis. O kur tu jį pirkai, kaimyne?

Dulbis. Pas Malkų.

Rainis. Na, ir niekias tas Malkus?

Dulbis. Taip, nekalbėk, Malkus yra mano svainis!

Rainis. Tai vistiek, aš pas jį visados buvį apgautas.

Dulbis. O kas tau apie tai sakė?

Rainis. Aš viską žinau. Ar tu manai, kad aš nežinau, jei tu su savo sėbrais kas šventadienis susiecinat? Argi aš ten neikiaviu visiemis į dantį? Visap jį mane išdirbate, nėra ką apie tai ir aiškinti.

Dulbis. Ir aš žinau apie tave. Tu irgi tankiai esi pas Smaltį ir ten visap iškoliojat mane ir mano draugus.

Rainis. Tas netiesa, mes nei vieno neapkalbam. Tankiai kalbamės apie mano bylą; jie tik man užjaučia.

Dulbis. (Rusčiai). Gal tas ir tiesa, bet Puskietietis, palaikydams mano pusę, niekaip negali suprasti, kaip tu gali bylinėtis su manim, kada aiskai mano teisybė. O jis žmogus žinai koks!...

Rainis. Ką, Puskietietis? Jis palaiko mano pusę. O apie tą ke-no teisybę štai kas parodo! (Traukia iš kišinio popierą). Žiūrėk, čia yra senas žemlapis, viską rodo man ant gero.

Dulbis. (Išsiimdams savo popierą). O štai tie dokumentai rodo man ant gero.

Rainis. (Išsiima kitą popierį). Štai čia senos iš archyvo semtos žinios — kopija, suprant! (išsiima). Čia štai mano namų pirkimo kontraktas, rodos aisku.

Dulbis. (Išsiima). Štai tos saitlinės — prudo įplaukimas, pelnas. Rodos tau aisku turi buti!

Rainis. Man suvisu neaišku. (Išsiima). Štai pažiūrėk, ką apie tai mano liudininkai kalbėjo?

Dulbis. Tavo liudininkai! Tai nesvarbu ką jie kalbėjo. Čia yra teismo paaiškinimai.

Rainis. (Traukia iš kišeniaus). Čia mano pirmas teismas.

Dulbis. (Traukdams iš kišeniaus). Čia mano atsakymas.

Rainis. (Traukia). Pirmasis nutarimas

Dulbis. (Traukia). Čia byla iš naujo peržiūrėta.

Rainis. (Ištraukia). Perteisimo protokolai.

Dulbis. Štai mano kopijos.

Rainis. Štai mano replika ant avo perteisimo.

Rainis. Ar kaimuoja tiek daug kaip advokatai ir kitos išlaidos?
Dulbis. (Greitai). Dieve sergėk, nei aštuontas dalies!
Rainis. (Giliai atsidusdamas). Kaimyne, man tik dabar atsidarė akys...

Dulbis. Kaip tu sakai?
Rainis. Katras iš mūsų byla išlaimejo?

Dulbis. Advokatai — tai aš jau seniai sakiau.
Rainis. Puikūs pinigėliai suplaukė jiems!

Dulbis. Net sarmata pamislėjusi!
Rainis. Na, šiaip ar taip, čia jus ant keršto tą darėte, tame bylos taisymsi jų kaltas.

Dulbis. Ne, tu ant turto go! desnis, apie tą nėra ko sakyti.
Rainis. Jei mes tuojaus nuo pradžios butume...

Dulbis. Taip, jei tu nenorėtum per nevalią grūsties ant mano prudo ir ten maluną statyti...

Rainis. Man advokatas sakė, kad aš galįs savo norą įvykdyti.
Dulbis. Kulikovskis kurstė mane, kad aš nepasiduočiau. O jis viską žino. Tos jo skaitlinės!

Rainis. Tai jėdū abu bus nuo juoko barzdoms kratė.
Dulbis. O mus kvailiais valstiečiais palaikė.

Rainis. Ir prie to kiek tų mūsų rublelių surijo.
Dulbis. Ir kiek dar šiaip dovany budavo jiems... Sviestas, kiaušiniai, viščiukai ir kiti kas...

Rainis. Kaimyne, gaila man tavęs.
Dulbis. Ar tu tik nevidimai nuioji?

Rainis. Ar nebūtų gerai.
Dulbis. Ir aš taip norėjau sakyti...

Rainis. Jei mes geruoju...
Dulbis. Kaimyne, ar nebūtų dar geriau...

Rainis. Ką jūs manote?
Dulbis. Jei mes užbaigtumėm bylą be advokatų?

Rainis. Jei tu tai nori.
Dulbis. Jei mes abu statysim malūną.

Rainis. Aš sutinku!
Dulbis. Duosim pradą iškuopti.

Rainis. Žinoma kad taip.
Dulbis. Kaip apsvaistysime, taip darysim!

Rainis. Ir aš bus ašiem ant gero...
Dulbis. Ar sutinki, kaimyne?

Rainis. Sutinku. (Spaudžia viens kitą ranką). Bet gi pasidarė šalta!

Dulbis. Klausykies, meskim tuos popiergalius į krosnį, jie jau nereikalingi.

Rainis. Tai protingas išmisas. (Meta popierius, ugnis užsiliepsnoja).

Dulbis. Rūkai, man taip smagu pasidarė.

Rainis. Man rodos, kad akmuo nuo krutinės nuslinko!

Dulbis. Raini, mes tada buvom kvaili!

Rainis. Jei mes ginčijomės dėl tų nieku ir...
Dulbis. Ir gyvenimą darėmės lačiu.

Rainis. (Sujudęs). Dulbi, broli, aš tavęs pirmąs negalėjau nei matyti, rodos taip netikęs buvau!

Dulbis. (Verkdamas). Taip pat ir aš tavęs!

Rainis. O tu esi toks geras žmogus!

Dulbis. Tu irgi nesi blogas, kokiu aš sau persitatyčiau.

Rainis. Kad tu man pirmas pasiulei tabaką, tas mane labai sujudino.

Dulbis. (Minkštai). Man buvo gaila tavęs, kad tu tuščia pyptę rukei!

Rainis. Ir man tavęs pagailo, kad tu buvai taip išalkęs.

Dulbis. (Nuolaidžiai). Raini, aš tau atiduodu tą pradą, daryk su juom, ką tik nori.

Rainis. Ne, kaimyne, mudu abu statysim malūną. (Su visu minkštai). Dulbi, aš tavę palaikydavau kerštingu.

Dulbis. O aš tavę per svetnorą.
Rainis. (Verkdamas). Atsiprašau, kaimyne, atleisk man!

Rainis. O advokatai?
Dulbis. Tegul juos velniai!
Rainis. O kas su byla?
Dulbis. Byla? Ji jau užbaigta!

Rainis. Užbaigta! Labai gerai. (Spaudžia rankas ir apsiglėbia).

SCENA 3.

Rainis, Dulbis, Kalėjimo sargas ir Kulikovskis.

Kalėjimo sargas. (Iš lauko pušės). Jau diena aušta, pons advokate. (Įeina). Apsaugok dieve!

Tiedu žmogeliai visai iš proto eina; žiūrėkit į plaukus susikibę. Skirkitės mano sveteliai!...

Kulikovskis. (Greitai įeidamas). Kas yra, kas atsitiko? Panaktinis tik ką atėjo pas mane su jūsų žinia. Aš bėgau čia, kad jus paluosuoti. Pone Dulbi, kasgi jus apkaltina?

Dulbis. Nickas, jau mudu susitaikėva.
Kulikovskis. Ką? Judo susitaikėva... Hm...

Dulbis. Jei mes butumėm taip ankščiau padarę, nebūtų reikėję taisyties.

Rainis. Kalėjimo sarge, tuos aktus mes aukaujam, kad būtų kuom krosnį kurinti — šalta jau!

Kalėjimo sargas. Eikit iš čia prie pono antstocho. Stai ponas advokatas už jus užstojo. Esate liuosi!

Rainis ir Dulbis. (Velkasi švarkus).

Kulikovskis. (Piktai trąpsdamas su koją į grindis). Jei tiedu kvaili negūtų susitaikę, tai tą bylą galima buvo dar 7 metus pratęsti.

Mums advokatams tokios sutartys ne po širdį. Dar aš, kaip gerasis, stengiausi jus paluosuoti!

Dulbis ir Rainis. (Išeidami, ironiškai). Su labu rytu pons advokate! (Įeina).

— GALAS. —

NAUJI RAŠTAI

Sūrėdė B. Demerackas. Naujų sukurto ir Gražio Dainos. Naujai sukurtytos su puikiais gaidomis. Su patalymu ir pridėjimu naujų gyvūnų turinio dainų. Shenandoah, Pa. T. P. Krišnausko leidinys 1910 m. 153 pusl.

Nors pasakyt, kad dainos išleistos su puikiais gaidomis, bet leidinyje nei puikių, nei nepuikių gaidų nėra. Dainų kalbai ir rasybai daug užmesti galima.

JUOKAI.

Mokytojas. Vaikeli, tu šiandien labai išbalęs. Gal tu nesveikais?
Mokinys. Ne. Mama pati šiandien mane nuprausė.

Vaikutis (besimokindamas lektiją). Tėte, kiek eina į milijoną?
Tėvas. — Arti vieno milijono. — Neklausk manęs nieko daugiau.

— Dėlo Magdė taip pikta ant fotografo?

— Ji rado, mat, ant savo fotografijos užrašą: "šitos fotografijos originalas sudužęs, bet labai atidžiai sukljuotas".

Skutėjas. Ar buvo kas nors ant tamtos veido prieš pradėsiat man skusti?

Nuskustasai. Aš taip tikiu, — buvo skura ir turėjau, rods, dar nosį.

Musė. Taip. Vasara jau atėjo. Siršė. Iškur tu žinai?
Musė. Vakar mačiau vyrą su atraiytom rankovėm įdedant į langus sietelius nuo musių.

PROTOKOLAS

Lietuvių redaktorių bei leidėjų (laikraštininkų) suvažiavimo, atsiūvusio Brooklyn'e N. Y., 17 ir 18 Kovo m., 1910 metų. Visi posėdžiai buvo laikomi P. Draugelio svetainėje, 73 Grand Street.

PIRMAS POSĖDIS.

Susirinkimą atidarė "Vienybės Lietuvininkų" redaktorių, p. J. O. Sirvydas 11 v. iš ryto, 17 Kovo; trumpa prkalba pasveikins suvažiavusius laikraščių atstovus ir paragins rimtai imties užmąnyto darbo, pakvietė plačiau paaiškinti artimiausiuosius suvažiavimo siekius "Kataliko" atstovus, kaip suvažiavimui užmąnytos. "Kataliko" redaktorių p. P. Brandukas keliuose žodžiuose papasakojo, jog suvažiavimo siekis — pakelti mūsų laikraštį doriskai bei medžiagiškai ir įvesti į ją pageidaujamą tvarką.

Įnešta ir priimta išrinkti prezidentą. Nutarta prezidentu išrinkti visiems suvažiavimo posėdžiams. Tuojuo vienu balsavimu išrinkta: tvarkos vedėjas "Darbininko Vilties" redaktorių — leidėjas p. V. Sliakys, jo pakeičininkas — "Kataliko" redaktorių, p. P. Brandukas; sekretoriai: "Laisvosios Minties" redaktorių, p. V. K. Račkauskas ir "Tėvynės" redaktorių, p. V. S. Jokubynas; spaudos komitetas — "Laisvosios Minties" Bendrovės atstovus D-ras J. Sliupas ir abu suvažiavimo sekretorius.

Prieš pradėsiat ką nors tarti patėmyta: visokie įnešimai ar tai naujų laikraščių, neturinčių suvažiavime savo atstovų, ar šiaip nuo pašalinų ypatų, lygiai ir visokios rūšies korespondencija turi būti sekanti su tvarkoma ir pirmininko pagalbininko perskaitoma susirinkimui.

Pertrauka ant pusantros valandos.

ANTRAS POSĖDIS.

Posėdį atidarė suvažiavimo pirmininkas p. V. Sliakys 2 val. 30 min. 17 Kovo.

Pas sekretorius užsiregistravo sekančių laikraščių atstovai: "Lietuvos" redaktorių p. J. Sernas, ir leidėjas p. A. Olszewskis; "Vienybės Lietuvininkų" redaktorių p. J. O. Sirvydas, ir leidėjas p. J. J. Paukštis; "Tėvynės" redaktorių p. V. S. Jokubynas; "Kovos" administratorius p. J. Grinius; "Draugo" redaktorių ir leidėjų atstovus kun. A. Kaupas; "Kataliko" redaktorių p. P. Brandukas, ir leidėjas p. J. Tananevičė; "Keleivio" redaktorių p. S. Michelonas; "Darbininko Vilties" redaktorių — leidėjas p. V. Sliakys; "Laisvosios Minties" redaktorių p. V. K. Račkauskas, ir Bendrovės atstovus D-ras J. Sliupas.

Perskaitytasai pirmojo posėdžio protokolas priimta be patėmijimų.

Prieš svarstysiant dalykus pagal suvažiavimo programą, vienbalsiai priimta "Draugo" redaktorių, kun. A. Kaupo, pastaba: suvažiavimas yra suauktas ir laikomas bendrą lietuviškos visuomenės reikalą dēlei, tad niekas iš susirinkusiųjų atstovų neprivalo panaudoti nei paties suvažiavimo nei pavienių atstovų ypatų išjuokimui ir įžeidimui ar tai laikraštijoje, ar kitokiais keliais.

Pirmosios pagalbininkas perskaito korespondencijas: 1. laisakai nuo cecerių, dirbančių prie "Kovos", "Progreso", "Keleivio", ir "Tėvynės"; Zeceriai reikalauja trumpesnio darbo laiko, geresnio atlyginimo už darbą, tinkamo švarumo spaustuose ir t. t. Laiskai atidėti ir svarstyti tuokart, kuomet bus patogiausia pagal programą.

2. Laiskas nuo K. S. Baranausko kalbos klausime; atidėta iki laiku, kuomet bus svarstoma laikraščių kalbos klausimas. Svarstymai pagal programą.

I. Apskelbimai.

1. Paėmus atidžion tai, kad daugelis dabar esančių mūsų laikraščiuose apgarsinimų tankiausiai pacina nuo neteisingų vertelgysčių ir staigios nuo prigavingų institucijų, nutarta išrinkti komisiją, kuri turės apsvaistyti apgarsinimų klausimą ir savo nutarimus prisiųsti visoms redakcijoms, beto komisija turės sutaisyti sąrašą apgarsinimų, kurie neprivalo būti talpinami laikraščiuose. Reikia paimti atidžion ir tai, kad ir dabar jau, nors komisijos nieko nėra nuveikta, reikia prašalinti iš mūsų laikraščių

apgarsinimus piršlybos, įvairių medikališkų ir kitokių aiškiai neteisingų firmų; įaugt su panašiomis ištaigomis išleistuvės turli patsiriusios kontraktus, tai, šioms pasibaigus, nebedaryti naujų. Paskaitius kokiai nors išleistuvei gauti apgarsinimą ne iš tos vietos, kur eina laikraštis, ir kilus abejonėi kas link apgarsinimo teisingumo, apie norinčią garsinties firmą reikia pasiteirauti artimiausioje nuo anos firmos išleistuvėje.

Apgarsinimams peržiūrėti komisija: D-ras J. Sliupas, kun. Kaupas, p. J. Tananevičė, p. S. Michelonas ir p. J. J. Paukštis. Už apgarsinimus kainos klausimas: — leidėjai negali įvesti vienodos kainos už apgarsinimus dēlei daugelio priežasčių, vienok patartina, kad žemiausia kaina už 1 colį ant metų (sulyg savaitinių laikraščių) būtų \$10.00. Vieta apgarsinimams ar priešakinė ar užpakalinė laikraščio dalis — tai redaktorių bei leidėjų privatinis dalykas.

2. Agentai.

Neimti agentų be kaucijos, ar be tam tikros rekomendacijos. Kaucija: nemaziau \$40.00. Tas lyti naujai priimamus agentus; senieji pasilieka ant tų pačių išlygų, ant kokių jie buvo iki šiol. Apie agentus, nusikraudusius ir prigavusius kurių nors išleistuvių, pranešama yra kitoms išleistuvėms.

Nuosimtis agentams pasilieka po senovei.

3. Knygų kainos.

Kadangi knygos nors ir vienos kokios nors išleistuvės ne visų išleistuvių bei agentų tėra vienodai pardavinėjamos, tad nutarta talpinti ant knygu viršelių kainos.

4. Rašytojai — Bendradarbiai.

Laikraščiams yra svarbu turėti didesniuose lietuvių apgyventuose miestuose Amerikoje savo teisingus ir dalyką suprantančius korespondentus-reporterius; tokie korespondentai būtų apmokami ir jų korespondencijos turėtų būti teisingos, pranešanos tiktai faktus ir šiaip bėgancias žinias iš lietuvių gyvenimo, bet tam tikrų nuosavių komentarių, ar pamokinių; tas žinias redakcijos turėtų tiesą taip sunaudoti, kaip joms atrodytų parankiausia ir geriausia.

Apsvaresčius šį klausimą, rasta jis įkunyntu. Kadangi korespondentų-reporterių užlaikymui reikalingi pinigai, tad nutarta leidejams susitarti į kruvą ir suorganizuoti

5. Leidėjų sąjungą

vardu Lietuvių Spaudos Draugija Amerikoje. Lithuanian Press Association of America.

Tokia organizacija turės pagelbėti laikraščiams rimtai žengti (nors ir ne vienais keliais) prie vieno tikslų: žmonių švietimo ir informavimo skaitytųjų sulyg mūsų gyvenimo ir viešų reikalų. Įstoje į Draugiją laikraščių atstovai turės prisilaikyti šių ir busiančių suvažiavimų nutarimų.

I Draugiją įstoti sutiko sekan tie leidejai be jokių pasargų:

"Lietuvos" p. A. Olszewskis, "Kataliko" p. J. Tananevičė, "Vien. Lietuvininkų" p. J. J. Paukštis, "Darb. Vilties" p. V. Sliakys, "Keleivio" išleistuvės atstovas, p. S. Michelonas.

Su vilčia, jog sutiks Bendrijos ir organizacijos, kurių laikraščiai suvažiavime yra atstovaujami:

"Laisvosios Minties" B-vės atstovai D-ras J. Sliupas ir V. K. Račkauskas, "Draugo" Bendrijos atstovas kun. Kaupas, "Kovos" (L. S. S. A.) atstovas p. J. Grinius ir "Tėvynės" (S. L. A.) atstovas p. V. S. Jokubynas.

Mokėstis: \$25 įstojimo ir \$5.00 kas mėnuo. Pasirodžius reikalui, leidejai gali pakelti mėnesinę mokėstį.

Azuot čarterio pirmais metais visi laikraščių bei redakcijų atstovai atsistojo ir savo garbės žodžiu priziadėjo laikyties tos Draugijos bent metus laiko, kol nepasirodys jos veiklumo pasėkmės.

Išrinkta Draugijos valdyba: pirmsėdis p. A. Olszewskis, jo pagalbininkas p. J. J. Paukštis, išidinkas p. J. Tananevičė ir sekretorius kun. A. Kaupas. Jei "Draugą" leidžianti Bendrija neprisdėtų prie Draugijos, tai jo, kaip Dr-jos sekretoriaus, vietą užims kandidatas; d-ras J. Sliupas.

5. Išleistuvės privalo sumokėti pinigus į Draugiją iki 1 Gegužės 1910 metų.

Prie Draugijos užkviesti sekančius laikraščius: "Saulė", "Žvaigždė", "Dagis" ir "Dilegėles" su "Žmonių knygynu". Tą atliks Draugijos sekretorius kun. A. Kaupas.

Protokola su pirmosios posėdžio parašais atspausdinti ir išsiuntinti visoms, čia ir Europoje esančioms, lietuviškos redakcijoms ir visiems, suvažiavime dalyvavusiems laikraščių atstovams. Atspausdinti turės suvažiavimo sekretoriai.

6. Zecerių atsišaukimas.

Apsvaresčius augščiaus paninėtajį zecerių atsiliepinimą, rasta jis ne pilnai priimtinas, nēsa Amerikos zecerių unija neprimis lietuvių zecerių paduodamų išlygų, nors jos ir lygintys su anos unijos išlygomis ir būtų pačių spaustuvininkų pripažintos ir paduotos. — Dalis, kurioje kalbama apie tinkamą spaustuvių užlaikymą, švarumą, šviesą ir t. p. — pripažinta teisinga ir atidžion paimtina.

7. p. J. J. Paukštis praneša, kad kanakokie prigavikai pardavinėja lietuviškų organizacijų ir laikraščių adresus įvairioms neteisingoms vertelgystėms firmoms, kurios slūdičia tais adresais savo apgarsinimus laikraščių skaitytojams ir organizacijų sąnariams. Nutarta stengties susekti tuos pardavinėtojus ir sužinoti apie budus, kuriais išgauta adresai. Tuo tarpu gi pranešti per laikraščius skaitytojams, jog adresai yra pardavinėjami be redakcijų ir išleistuvių žinios; podragu persergeti skaitytojus, kad apgarsinimai tais adresais yra siuntinėjami nuo neteisingų firmų.

Nutarus sekančių posėdį atidaryti ant 10 val. iš ryto, 18 Kovo, posėdis tapo uždarytas.

TREČIAS POSĖDIS.

Posėdį atidarė suvažiavimo pirmsėdis p. V. Sliakys. Sekretorius perskaitė pėrito posėdžio protokolą, kuris priimta su patalymu, čia-pat, ant vietos padarytu.

Prieš pradėsiat svarstyti dalykus pagal programą, nutarta suteikti patariamajį balsą posėdyje dalyvaujantiems svečiams-literatams.

II. Redaktorių Skyrus.

1. Etika. Visų suvažiavime dalyvavusiųjų vienbalsiai pripažinta, kad etiškoji Amerikos lietuvių laikraščių dalis yra nupuočius ir kad ji reikia pakelti. Apkalbėjus dalyką plačiau, padaryta sekan ti utarimai:

a) Laikraščių tikslas lavinti visuomenę, o ne asmeniškai užspūldinėjamai ar tai ant pavienių asmenų, ar tai ant organizacijų; tatau is laikraščių turi būti prašalinti įvairių įvairiausių rūšies raštai, kuriuose šmeičiama asmenį, kurstoma vieni prieš kitus, bereikalingai užspūldinėjama ant organizacijų ir jų atstovų, ar viršininkų.

b) Iki sekančiam suvažiavimui nesikišti į reikalus organizacijų, kuopus turi savo organus.

c) Kuopus protestai, kurių teisingumas yra taip neabejotinas, kad redakcija gali tai prirodyti, bus talpinami, atmetus tas protestų dalis, kuriose rastųsi nešvarūs išsireikšimai, ar nemandūs užspūldinėjamai ant ypatų be patikintų faktų nurodymo;

tokius protestus redakcijos gali netalpinti ištais — užtektų pamėjus juos redakcijos daromoje organizacijų gyvumo bei veiklumo peržvalgoje. Kilus bent kokiai abejonėi kaslink protestų teisingumo — jie neprivalo paslėdyti laikraštje.

d) Abelnai kova laikraštis už įsitikinimus ir idėjas privalo būti vedama švariais ir etiškais budais.

Pertrauka ant pusantros valandos.

KETVIRTAS POSĖDIS.

Posėdį atidarė 3 val. suvažiavimo pirmininkas p. V. Sliakys. Sekretoriaus perskaitytasai pėrito posėdžio protokolas priimta be patėmijimų. Perskaityta telegramas iš "Saulės" redakcijos, kuri praneša, jog dēlei daugelio darbų negalėjusi prisiųsti suvažiavim savo atstovų.

NUTARIMAI.

2. Korespondencijos. Kadangi korespondencijų klausimas apkalbėta antrame posėdyje (žiūrėk I. N. 4), nutarta pėriti prie sekančio iš eilės programo klausimo.

3. Pseudonimai A. a. — Korespondencijos turėtų būti paduodamos į laikraščius be pseudonimų, su tikrais autorių-korespondentų parašais. Pseudonimus įleisti tiktai išimtinuose atsitikimuose, kuomet, sulyg redakcijos supratimo, negalima jų išvengti.

b. — Jei būtų prisunčiami protestai, ar korespondencijos, užgaunancios ypatais, ar įstaigas, tai tokios korespondencijos nuoraise pasiunčiama užgauntiems ir pareikalaujama nuo jų paaiškinimo, ar pasiteisinimo. Sulaukus atsakymo, talpinami korespondencija podragu su kaltinamojo, ar užgauntojo pasiteisinimu. Nesulaukus atsakymo dviejų savaičių bėgyje, talpinti korespondenciją galima.

c. — Pseudonimus gali vartoti Lietuvių Spaudos Draugijos užlaikomi Korespondentai-Reporteriai, ir šiaip redakcijai gerai pažįstami bendradarbiai bei ištikimi žmonės.

B. a. — Atsakymai ir pasiteisinimai korespondencijomis užgautų asmenų turi tilpti tame laikraštje, kuriame užgaunantasis raštas yra patilpęs; nesa žmoniškumas bei mandagumas reikalauja to, kad nuskriaustasis galėtų pasiteisinti tame laikraštje, kuriame likosi nuskriaustas.

b. — Jei koks laikraštis neprimtų panašaus pasiteisinimo ar pasiaiskinimo, tad kitas laikraštis gali priimti, jei pasiteisinimo autorius prirodys, kad ištikrųjų jo raštai likosi atmetas.

c. — Patilpus užgaunanciai korespondencijai kuriame nors laikraštje, nepriklausančiame į Liet. Spaudos Dr-giją, ir to laikraščio redakcijai atmetus užgauntojo pasiaiskinimą, prigulinti į L. S. D. redakcija gali priimti pasiaiskinimą ir talpinti jį savo laikraštje, jei 2 sekančiuose numeriuose aną laikraščio nepatilpo pasiaiskinimas, ar redakcijos atsakymas, kad bus patalpinas.

C. Esant mūsų tarpe "rašytojams", kurie, vartodami kelis pseudonimus keliuose laikraščiuose vienas, patį rašydami viename laikraštje po vienu pseudonimu, kitame laikraštje (tas-pats rašytojas) po kitu pseudonimu kritikuoja savo rašytą straipsnį aname laikraštje, — nutarta sužinoti apie tokius, prašalinti iš bendradarbių tarpo ir įvardyti viešai.

D. Satyra yra naudinga ir reikalinga, bet ji privalo laikyties padorumo rybų. Satyra gali pasilikti mūsų laikraščiuose, tik jos nereikia panaudoti šmeičimui ypatų ir nereikia vesti ją partvyškiai, nes jos užduotis rodyti ir gydyti visuomenės žaidžios švėrios ir etiškos pajukos keliu.

4. Perspausdinėjimas korespondencijų ir straipsnių iš kitų laikraščių. Perspausdinant bile raštą iš kitų laikraščių, visados reikia nurodyti iš kur perspausdinta.

5. Rašyba.

a. Rašybos klausimo nėra galima galutinai apkalbėti, nesa tai filologų dalykas. Kol mūsų kalbos žinovai ir tyrinėtojai Europoje išdirbs mums pilnai ir visatai priimtina rašybą, čia rupinties įvesti bent iš dalies vienodumą rašyboje. Kartartina visiems prisilaikyti kol kas Kriausščio rašybos.

b. Rašybos tyrumo bei vienodumo klausime atsikreipti į tuos mūsų laikraščius, kurie yra jau nepakęčiami dēlei jų vartojamos kalbos.

c. Svetimi žodžiai ir vardai (vietų, miestų, žmonių) turi būti rašomi taip, kaip rašoma kalboje, iš kurios jie yra kilę, arba imti juos iš šaltinių.

d. Moksliską terminologiją reikėtų priimti tarptautiską ir kuomaziausiais kalti naujų žodžių, kas įneša į kalbą ir rašybą nereikalingą balastą. Draugijinės terminologijos sutvarkymui išrinkta komisija: D-ras J. Sliupas, J. O. Sirvydas, J. Sernas, V. K. Račkauskas ir P. Brandukas; komisija gali pasikviesti sau bendradarbius-pagalbininkus.

6. Bendradarbiai ir 7. Sąjunga. — apkalbėta II posėdyje žiūrėk I 4.

8. Tautystė. Tautos plėtojimos ir tautiškusmas prisideda prie abelos kultūros pakėlimo. Suvažiavimas nesigeri apsiereikščiais mūsų perijodiškoje

Mabel Collins.

PER AUKSO ANGA.

Vertė J. Laukis.

sviesos ir grožio smagumuose — tose lytyse, kurias žmogus atkartoja, kol jos liekasi tik lytimis, jis mato Aukso Angą šlovę ir pereina per ją, idant anoj pusėj atrasti naują gyvenimą, kuris svaigina ir stiprina tarsi aštrus kalnų oras, kuris svaigina ir stiprina savo paties gyvybę. Bet jei jis pila lašas po lašui savo taurėn vis daugiau gyvybės gėralo, tai jis tiek sustiprėja, kad gali kvėpuoti ir gyventi šituo intempu oru. Toliaus, jei jis miršta, ar gyvena fiziškoje lytyje, jis neapsistoja ir randa naujus ir geresnius džiaugsmus, tobulėsius ir patenkinamesnius prityrimus su kiekvienu inkvėpimu ir iškvėpimu.

SKYRIUS II.

Slenksčio paslaptis.

Įeinant į naują gyvenimo fazę, be abejonės, reikia ko nors išsivadėti. Kudikis išaugęs į vyrą, kudikybės daiktus meta į šalį. Sventas Povilas situose ir daugelyje kitų dalykų, jo paliktų mums, parodė, jog jis gyvybės gėralo paragavo, jog jis buvo beiešąs Aukso Angos linkui. Su aleivenu dieviško gūrkšnio lašu, kuris įpila į smagumo taurę, kas nors iš tos taurės yra pašalinta, padarymū vietos stebuklingajam lašui. Gamta visuomet savo vaikais elgiasi maloningai: žmogaus taurė visuomet yra sklindina; jei jis pasirenka ragauti sukteliskesnės, gyvybių duodančios esmenybės, tai savo stambesnę, ne- teip jautrią dalį jis turi išmesti. Šitas yra darytina kasdien, kas-valanda, kas-kartas. Idant gyvybės inkvėptis galėtų tolydžio eiti didyn. Šito gį pasiekimui žmogus būtina: turi būti savo mokytojų pats, turi žinoti, jog jam išmintis visuomet reikalinga, turi būti prisiruošęs priimti visokių rūstybė, be baimės paimti sau beržo ryškę savo tiklo pasiekimui. Iš šito gali būti aišku kiekvienam, kuris žiūri į dalyką rimtai, kad tik žmogus su gedulingu ir stoiska išgailemis turi progą įeiti per Aukso Angą. Jis turi mokėti pažinti, ar jis turi įstengti išsivadėti visokio smagumo, neįsisivadėdamas skausmo. Kaip jis pasieks šitos dvigubos išgailes išsiplėtojimą, tai galės pradėti savo smagumui siūti, atmesdamas nuo savo sąžinės tuos, kurie priklausą so grynai moliniam žmogui. Šituos atmetus, reikia imtis kitos eilės, tobulėsiu smagumų. Apsėjimas su smagumais, leidžiančiais žmogui rasti gyvenimo esmenį, nėra būdu, stoisko protoolio vartojamu. Stoikas nepripažįsta, kad džiaugsmas yra smagume ir nepripažįdamas vienos, nužudo kitą. Bet tikras protoolis, kuris ištyrė patį gyvenimą, nebudamas surištu su joku mintijimo taislu, ma to, kad brandulys yra kevalė ir kad vietoje traukinimo viso riešuto, kaip tą daro be jauslos ir pašinimo penajmys, daikto esmenybė yra gaunama perlaupiant kevalą ir numetant jį šalin. Visokia pajauta, visokia jauslis, prisideda prie šitos veikties, kitaip jos nebutų, žmogaus plėtojimas dalimis, prigimties esmenybė. Kad yra priešais jį galybė, gyvenimas, tobulybė ir kad visas jo ėjimas ten yra pilnas būdų jo tiklo pasiekimui, tai gali užginti tik tie, kurie nepripažįsta gyvybės be medžiagos. Jų protinis stovis yra teip galutinai savarankiškas, kad be naudos yra su jais ginčytis, ar kovoti. Nematomuma visuomet gulė ant matomumos, bemedžiagiškumas valdė medžiagiškumą; visuomet ženklai ir žymės to, kas yra anapus medžiagos laukė medžiaginių žmonių juos ištirti, pasverti. Kurie to nedaro, pasirenka pašiliso vietą savarankiai ir nieko kito nelielia, kaip tik jiems-leisti tą minykla minti, ką jie laiko-didžiausiu buties veiklumu.

II.

Nėra abejonės, kad žmogus turi save mokinti permąstyti tą, kas yra anapus medžiagos, teip lygiai, kaip jis turi mokinti save permąstyti tą, kas yra medžiagoje. Aleivienas žino, kad pirmieji vaikystės metai yra ilga pritaikymo ir pažinimo veiktimi supratimui pajautimui vartojimą jį nuosavose srityse ir išlavimui sunkių, painių, bet netobulų organų grynai sulyg medžiagos srities permąstymo. Vaikas yra atsidavęs ir veikia be atodairos, jei jis nori gyventi. Kąkurie kudikiai, užgimę, traukiasi nuo to ir atsisako griebtis prie didelio darbo, stovinčio prieš juos ir reikalaujancio nuveikimo, norint gyventi. Jie gryžta atgal į negimusius eiles; mes matome juos padendant savo daugiropą instrumentą, kuną, ir nuvystant miege. Tas pats yra su didžiaja žmonių minia, kuri triumfuoją, pergali ir gėrįsi medžiagos sviete. Tos minios vienatos, kurie atrodo tokiais galingais ir įsitikėjusiais į save sau žinomąj srityj, yra kudikiais akvazdojęs bemedžiagės viritys. Ir mes matome juos visus, kas diena ir valandą, atsisakančius jon eiti, pasiduodančius atgal į eiles fiziškojo gyvenimo gyvuolių, prikibusių prie sąmonės, kurią jie atjautė ir suprato. Protiškas atmetimas grynai dvasiškos pažinties yra geriausias šito rambumo parodymu, kuriuomį nusikalsta visoki galvotojai.

Pradinė pastanga yra rambi, tai yra

aišku ir ji reikišiai priklauso teip nuo stiprybės, kaip ir nuo noro veikti. Bet įgyti šita stiprybę ir prirėikus ją vartoti nėra kito kelio, kaip tik valios lavinimas. Bereikalo yra laukus gimti su didelėmis nuosavybėmis. Gyvenimo srityje be žmogaus pračties nėra kito kio pavildo. Jis turi surinkti tą, kas yra jo Tas yra aišku aleivienam tėmytojui, kuris žiūri neuzdengtomis prietaisais akimis; ir net prietaisai esant yra negalimu žmogui su protu nematyti buities. Čia tai mes gauname moks-lą apie nubautį ir išganymą, patenkančius il-gus amžius po mirčiai, arba amžinus. Šitas mokslas yra siaurus ir netikusiu gamtos buities išreiškimu, kad žmogus tą piauja, ką sė-jo. Swedenborgo didysai protas šita buitj ma-tė teip aiškiai, kad jis ją suktietoj į galutinū-mą sulyg šito ypatingo esimo, jo prietarams neleidžiant jam permąstyti galimo naujo veik-smo, pajautimū pasaulio veiksmo nelikus. Jis buvo perdaug dogmatiškas moksliškam tėmi-jimui ir nenorėjo pamatyti, kad kaip pavasaris seka rudenį, o diena naktį, teip gimimas seka mirtį. Jis priejo arti Aukso Angos slenkščio ir prasinešė anapus paprastos protiškybės tik kad sustoti žingsnį nužengus. Gyvenimo pro-giedrulis anoj pusėj, kurį jis išvydo, pasirodė jam apimanciu visatą; ir ant šito prietirties trupalo jis pastatė teorią suėmimui viso gy-venimo, atsakydamas žengti už šito stovio, ar kokio kito galimo išlauko jo. Tai yra tik kita alsios minyklos lytis. Bet Swedenborgas stovi pirmutinis kuopoje liudytojų buities, kad Aukso Anga yra ir gali būti matoma nuo min-ties augstunų ir jis pavėrė j mus nuo jos slenkščio silpną jausties vilnį.

III.

Sykį ėmus galvoti apie šitos Angos reikš-mę, darosi aišku, kad be jos kito išėjimo iš šitos gyvenimo lyties nėra. Jie gali įleisti žmogų vieton, kurioje jis liekas tuo vaisiumi kurio vyrybė yra žiedu. Gamta yra malonin-giausia motina tiems, kurie jos reikalauja; ja niekuomet neįsipyksta jos vaikai, nei gi ji nor-pamažinti jų skaitlių. Jos prietelingso ran-kos plačiai atvertos didelėi miniai norinčių gimti ir gyventi lytyse; ir kol jie to geidžia toli ji sveikina juos šypsodamas. Kam gi j tad turėtų uždaryti savo duris kam-nors? Je viena gyvastis jos širdij nenuėdvi šimtinė dalies sielos pasiligojau justies, kokia ji yra ten randamas, tai kokia priežastis gali būti ja-siti į kokią kitą vietą? Žinoma geismo sėklo-dyksta ten, kur sėjimas pas pasėjo. Šitas at-rodas labai teisingas; ir šita aiškiai matoma buitimi, indo protas parėmė savo atgimimo žimimo ir atgimimo teorią, kuri tapo tokia kasdieninė rytinės minties dalimi, jog nerėi-ka lauja daugiau priparodymu. Indas tei-lygiai kaip ir vakarietis žino, kad diena, ku-rią jis išgyvena, yra tik viena iš daugelio die-ny, padaranciu žmogaus gyvatos ilgį. Šit-ikruma, kurią rytietis įgyja sulyg gamto-lėsnų, valdanciu didžioju sielos esimo mo-ū, yra įgyjama vien mąsties papročiais. Dau-gelio protas yra nukreiptas į dalykus, kuri-vakaruose yra laikomi nemanytiniais. Šitepo-tytai išdavė didelius dvasiško žmonių augi-ziedus. Protiniai milijono žmonių laiptai Budda praėjo pro Aukso Angą; ir kada-lydėl minia spietėsi apie slenkstį, tai jis galė-vialikti paskui save žodžius, kurie parodo, jo-ty Anga atsidarys.

SKYRIUS III.

Pradinė pastanga.

Yra lengva matyti, kad žmogaus gyvenimi-ar prirtirj nėra vietos, kurioje jis stovėtų prie daiktų sielos arčiaus, kaip kur kitur. Šie-a-pats augstasis gaivalas, kuris pripildo orą blizgančia žėra, yra ten, anapus Angos save-arsą parodo. Bet kad ten nėra jokio tako-tai tuojaus matoma iš to, jog šita siela pačia savo prigimčia turi būti visatinė. Aukse-Anga neveda į jokią ypatingą vietą; ji yra til-is tam tikros ypatingos vietos išu. Žmogus pereina per ją numedamas savo rubezystę Jis gali praušti kevalą laikantį jį tamsybė-je, nuplėsti kyra, slepiantį jį nuo amžinumo visur, kur jam yra lengviau tas padaryti; ta-čiausiai gi šita vieta yra ten, kur jis ma-žiausiai tikėjosi ją rasti. Žmonės jiesko iš-ėjimo su savo protų pagelba ir deda savaran-kiškus ir ribotus dėsnius sulyg to, kaip jiems nepasiekiamybė pasiekimo. Daugelis, rods, ti-kejosios pereisiti tikėjimo keliu, bet vietoje te-je mąsties ir jausmo vietą padarė tokia įžy-mia ir nepajudinama, kad sakytum, jog ilgy-gadynių nebus gana jiems iš jų vėžės išeiti. Kiti manė kelią rasią su grynios išminties pa-gelba ir tokiems žmonėms mes esame kalti filozofiją bei fiziką, kurios žmonijai neleid-visiškai nugarinti jausmion. Bet žmogus stengiantis gyventi vien mintimi, išcina tas, kad jis laikosi tik įvaizdų ir stengiasi juos įduoti kitiems kaip/sotų maista. Mes daug kalti esame metafizikininkams ir transcen-dentalininkams, bet tas, kuris juos seka iki-pačiam galui, užmiršdamas, jog smegenys yra tik vienu tinkamu organu, išvysta save esan-toje vietoje, kur nuobodus argumento ratas sukasi be perstojo ant savo ašies nei niekur neidamas, nei nieko nenešdamas.

Dora (ar bent kas kiekvienam atrodo dora, jo nuosava būdo ir grynybės matuoklė) yra laikoma ty, kurie užlaiko ją, kaip kelias į dangų. Gal ji yra juomi smaltstunams ir do-

(Toliaus bus).

IŠ VISUR.

|| Meksike perėitą subatą atsi-bu-vo prezidento rinkimai. Išrinktas dideliu basų daugumu tas pats — jenerolas Porfirio Diaz. Jo priešininku buvo dabar sėdintis ka-lėjime, Francisco Madero.

|| Portugalijoj pasitraukė nuo vietos ministerija, jos vietoj Don Antonio Teixeira de Sousa su-tvėrė kitą ministeriją.

|| Prie Valijos krantų susisūmė prancūziškas garlaivys "La Ro-chelle" su angliškų "Yewe". Pran-cūziškasis garlaivys paskendo, pri-gėrė prie to 10 prancūziškų ju-reivių.

|| Perdėtinis Prancūzijos statl-stiško biuro, D-ras, Bertillon tirinė-damas prasizengimus, susėkė, jog tarp apsidėsių daug mažiau bu-va prasizengusių negu tarp neve-dusių: nevedėlių prasizengėlių bu-vo 2050, o vedusių tik 970. Neve-lėliai prasizengėliai buvo jaunesni negu vedę, o vedę jaunesni negu našliai.

|| Paryžiaus gydytojas D-ras Vincent išrado naują vaistą nuo šiltinės. Jis ligoniams į kraują įšvirkština šiltinės bakterijas su van-lieniu maišytu su druska ir eteru. Vaistas tas išbandytas jau lygiai ant žvėrių, kaip ir ant žmonių ir pasirodė geru.

|| Galicijoj, Lvoje, pasimirė vienas iš geresnių lenkiškų raš-tininkų, Margan Gavalėvič. Gimė jis 1852 m. Galicijoj, bet kaip raštininkas varda išsidirbo Varš-voj. Velonis parėšė daug apy-rasų, daugiausiai iš gyvenimo miesto gyventojų.

|| Vokietijoj, mėginimas važio-ti pasazierius orlaiviu pasiekė: or-laivys "Deutschland" su 20 pa-sazieriu nuklėkė iš Friedrichshaf-fo Dueseldorfi. 300 mylių nuklėkė į valandas, taigi lėkė su greitumu 13 mylių į valandą.

|| Ispanijoj, dėl popiežiaus en-tyklos randas pradėda šiaušties-vies kunigija. Madride uždėr-ėptynias mokyklas "Krikščioniškų šolių". Kataikali gaudina suki-mu, feigu bus panaikintos katali-škos mokyklos.

|| Hessijoj (Vokietijoj), mieste Friedberg penktą valandą po pie-ų į miesto rumą atėjo koksi vy-riškis ir metė bombą. Eksplozijos-umo trioba tapo iš dalies sugriau-a: dvi ypatos užmūstos, o daug užteista. Paskui užsidengęs veidą žėna vyras atėjo į viešpatystės anko skrytį, esantį prie miesto tūmo, pasovė į karką kasierį ir sugriebęs popierinių pinigų pu-klį, sėdo ant bicyklio ir dengėsi pabėgti. Policistai vijo automobilį ir pasivijo. Plėšikas, pamatęs, kad neištruks, paleido sau kulka į smilkinį ir atliko ant vie-tos.

|| Ruhlėben užsienių peržiūrėji-no stacijoj netoli Berlyno dakta-ri rado vieną maskolišką darbinin-ą cholera sergantį. Todėl visi naskoliškieji išeiviai tapo sulai-kyti.

|| Ispanijos pakrantėse, priešais Lands End paskendė ispaniškas garlaivys "Fehvero". Prigėrė prie-o 23 įgulos žmonės, išsigelbėjo tik dėnas jureivis.

|| Grekijos uosto Pireaus pulkas žmonių užpuolė Rūmūnijos pačto garlaivį. Rūmūnijai užtai nuo Gre-rijos pareikalavo: perpašymo, at-lyginimo nuostolių ir prašalinimo nuo vietos policijos perdėtinio.

|| Ant upės Elbės, Prusuose, ne-toli Kiel, atsiūvė valčių lenkybės, kuriose dalyvavo ir pastai Vo-kietijos ciecorius su savo Ameri-koj padirbtu laiveliu "Meteor". Pirmiausiai į paskirtą vietą atėjo Amerikos laivelis "Westward", ant-ras buvo ciecoriaus laivelis "Me-teor", trečias buvo vokiškas laive-lis Hamburg.

|| Meksike, netoli Zapolitico, nu-sikabino nuo trauko keturi gabe-nanti kareivius gelžkelio traukino vagonai ir su neįsapaikytu greitu-

mu pradėjo risti iš kalno žė-myn ir ant kelio užsisukimo iššo-ko iš vėžių ir į skeveldas susidau-žė. Prie to 37 kareiviai ir ofi-cierai tapo užmušti, o beveik tiek jau sunkiai sužeista.

|| Sveicarijos parlamentas užgė-rė sumanytą, kad Sveicarijoj bu-tų uždrausta dirbti ir iš kitur įga-benti absintą, taigi ypatingą degi-nę.

|| Maskoliškoji viešpatystė tary-ba dideliu balsų daugumu priėmė-rando sumanytą pastatyti Finlan-dijos seimą po priežiūra maskoliš-kosios dūmos.

|| Užlaikymui valdonų daugia-siai skiria neturtinčiausia Masko-lija — čaras apart įplaukimų iš-dvarų ir girių, gauna 35 milijonus markių metams, Austrijos cieco-rius 1920000 Mk., Prūsų karalius 15819800 Mk., Italijos karalius 12-840000 Mk., Anglijos karalius (taigi turtingiausios pasaulj vieš-patystės) 1155000, Japonijos cieco-rius 6022341 Mk., Grekijos 1 milijoną Mk., Bulgarijos karalius gauna 1 milijoną markių, Serbijos 960000 Mk., kunigaikštis Monte-negro 161148 Mk.

|| Nicaraguos revoliucionierių jenerolas Mena atėjo su 1500 ka-riautojų prie miesto Acayapa. Lau-kiama čia musis. Revoliucionie-riai vėl apvaldė tuos apskrčius, kuriuos pirma turėjo.

|| Ant salos Celebes čiaubuviai už-mušė 3 holandiškos prekybus. Prieš-čiaubuvius išplaukė holandiškas ko-nuolinis laivas.

|| 23 d. berželio į Paryžių atka-ko Bulgarijos karalius su savo mo-tere.

|| Nizzoj, Prancūzijoje, amerik-o-nas Matton, važinodamas su savo motore automobiliu, nusirito į gra-žę. Moteris užsimušė, o pats Mo-ton tapo sunkiai sužeistas.

|| Wuertemberge, Vokietijoj, vietiniai laikraščiai nutarė boyco-tuoti mieste nuo seniai gyvuojančią Dailės Draugiją.

|| Galicijoj, mieste Lvoje, su-griuvo seni, žydų apgyventi namai ir užbėrė 30 ypatų. Tris atkasė negyvas, o likę sunkiai sužeisti. Tas atsitiko naktį, kada visi mie-gojo.

|| Prancūzijoje, kadangi labai mažai gema vaikų, rando parla-mentui paduotas sumanymas: pa-ilginti kareiviamų nevedėliams tu-rintiems su virš 25 metus; urėd-ninkams norintiems apsigyventi pa-didinti algas, paskirti pensijas tē-vams turintiems daugiau kaip tris vaikus; atsaukti tiesas verčiančias tėvus dalyt tarp visų vaikų savo turtus lygiai.

|| Anglijos pakrantėse, netoli Palmouth, laike kariškų laivų ma-nevrų, torpedinis laivas "Patrol" užbėgo ant žvėjų laivo ir jį pu-siau perpiovė. Prie to keturi žve-jai prigėrė o tik vieną išgelbėjo.

|| Maskolijoj, mieste Slaviano-serbske plėšikas metė bombą į sta-čiatikišką klostiorij ir užmušė vie-ną šventiką, sužeidė klostioriaus perdėtinį. Plėšikai patėmė klostio-riaus pinigų ir brangenybes ir prasišalino.

|| Maskolijoj, mieste Slaviano-serbske plėšikas metė bombą į sta-čiatikišką klostiorij ir užmušė vie-ną šventiką, sužeidė klostioriaus perdėtinį. Plėšikai patėmė klostio-riaus pinigų ir brangenybes ir prasišalino.

|| Maskolijoj, mieste Slaviano-serbske plėšikas metė bombą į sta-čiatikišką klostiorij ir užmušė vie-ną šventiką, sužeidė klostioriaus perdėtinį. Plėšikai patėmė klostio-riaus pinigų ir brangenybes ir prasišalino.

|| Maskolijoj, mieste Slaviano-serbske plėšikas metė bombą į sta-čiatikišką klostiorij ir užmušė vie-ną šventiką, sužeidė klostioriaus perdėtinį. Plėšikai patėmė klostio-riaus pinigų ir brangenybes ir prasišalino.

|| Maskolijoj, mieste Slaviano-serbske plėšikas metė bombą į sta-čiatikišką klostiorij ir užmušė vie-ną šventiką, sužeidė klostioriaus perdėtinį. Plėšikai patėmė klostio-riaus pinigų ir brangenybes ir prasišalino.

|| Maskolijoj, mieste Slaviano-serbske plėšikas metė bombą į sta-čiatikišką klostiorij ir užmušė vie-ną šventiką, sužeidė klostioriaus perdėtinį. Plėšikai patėmė klostio-riaus pinigų ir brangenybes ir prasišalino.

|| Kaip gentis-jnamis, po Nr. 364 Kensington ave.

21 d. birželio Pullmane, bestun-dant vagonus tapo mirtinai sutrin-tas į jų tarpą patekęs darbininkas lietuvis, tulas Koksta, gyvenęs Edgewige, Chicagos priemiestyje. Jis paėjo iš Panevėžio pav. Buvo 26 metų amžiaus.

13 d. birželio ant Curtis ave. ir 107 gatv., tulame saliuje, už kas-zinką lietuviai susiginčijo su len-tikais. Na ir už poros dienų pa-kele riaušės. Riaušėse dalyvavo apie po 20 ypatų iš kiekvienos pusės. Mėtėsi akmenais ir raizėsi peiliais. Nevenias likosi pusėtinai sužeistas. Turėjo puikią mūstyne, bet pabaigą dar gerėnę, nes na-bagus užklupo armija policistų ir visus negreituosius ar nepaeinan-čius sugaudė ir prikovė net 7 vėžimus, nusigabeno į savo prieglobą. Visus sumtuosius ant parankų išėmė Ch. Strumall, sa-liuminkas gyvenantis ant 107 gatv. ir Union ave. Pestukai išdaužė besimėtydami aplinkinius langus.

Birželio 24 d. buvo dalinamas diplomų baigusiemis Armour School. Tarp 15 baigusių buvo du lietuviai: Jurgis Ostrovskis ir Juo-zas Slakis. Diplomus įteikino Dr. A. L. Graičūnas.

Čikagiečiams žinotina.

Nuo šios savaitės atsidengia musų dalininko p. Šileikos pa-veikslų paroda. Bus išstatyta apie 50 įvairių piešinių ir pa-veikslų. Patartina į parodą atsi-lankyti kiekvienam kiek apsišvie-tusiam lietuviui. Parodos vieta: le-tuvių svetainė "Liuthuania", 3149 So. Halsted str.

"BIRUTES" DRAUGIJOS PRANESIMAS.

Nuo 13 d. berželio prasidėjo priiminėjimas naujų narių į "Bi-rutes" Draugiją kiekvieną pėny-čią, salėje Mark White Square. Halsted, tarpe 29 ir 30 gatvių, bus išbandomi balsai. Norinti mo-kyties dainuoti ir dalyvauti chore ir lošimuose teiksies pasikubinti, nes prasidėjęs naujam sezonui nauji kandidatai nebus priimami iki pabaigai sezono.

"Birutes Dr-jos Vadyba.

ATYDAI CHICAGOS LIETU-VIŲ.

Siais metais, liepos 17 d., sueina lygiai 500 metų, kada lietuviai mu-syje prie Gruenvaldo sumušė kry-živius (vokiečius).

Paminėjimui šito taip svarbaus istoriško fakto, vietinės Tėvynės Myletojų Draugijos kuopos paren-gia visą eilę vakarų su prakal-bomis, dainomis, muzika ir dekla-macijomis.

Žymiausiu ty vakarų kalbėtojų bus P. J. Gabrys, neseniai pribu-vęs iš Paryžiaus, kaip atstovas į 3 T. M. D. seimą nuo T. M. D. kuopų Europoje. Ponas Gabrys kalbės temoje "Istoriska svārba-musio prie Gruenvaldo" ir išro-dys, kokią naudą lietuviai atneš-ė pasauliui sunaikindami kryžievių galybę. Laike prakalbos bus ro-domi stereoptiški paveikslai tu-tur atsiūvė minėtasis musis ir ty-tų asmenų, kurie atsižymėjo tamē musyje.

Subatos vakare, liepos 2 d., 1910 m., toks paminėjimas to istoriško fakto atsisbus ant Bridgeporto, Mark White Square svetainėje, prie Halsted st. tarp 30 ir 29 gatvių. Pradžią lygiai 7½ vakare. Įžanga dykai kiekvienam.

Nedėlios vakare, liepos 3 d., tas pats atsisbus ant Town of Lake St. Davis Square svetainėje, prie Paulina ir 45 gatvių. Čia taipgi įžanga dykai; pradžią 7½ vakare.

Panedėlio vakare, liepos 4 d., prakalbos atsisbus So. Chicago, Pr. Aršaučio svetainėje No. 8756 Houston ave.; pradžią 7½ vakare. Sekančiamie Lietuvos numeryj patilps pranešimas, kada ir kur bus dar panašūs vakarai.

KETVIRTOS LIEPOS AP-VAIKŠČIOJIMAS.

Ketvirta liepos diena yra šventė atminimui įgijimo Suv. Valtijų liuoybės. Ligiol tą dieną visur savo tikru dėde Stanislovu Laurai-či, apie 24 metų amžiaus, ženot, padikusiu savo pačią Lietuvoje. Minėtasis dėdė gyveno pas Laurai-medegų, o tas kasmetas atnešdavo

beveik daugiau mirčių negu laikt-revolucijos.

Taigi šmet Chicagos miestą val-džia — majoras, roda, sveikatos komisijonierius, policijos perdėti-nis, gaisrų maršalas, mokyklų per-dėtinis ir daug miesto gerų gyven-tojų, atminimui pasiluosavimo die-nos iš po Anglijos jungo, 4 d. lie-pos surengė didelį tarpautiską, patrijotiską, istoriską apvaikšči-ojimą arba parodą, kurioje tarp ki-tų tautų dalyvaus ir lietuviai ir tai gata įžymioje pozicijoje. Apart šio apvaikščiojimo, mieste, prie pačerio bus parengta kariuomenės manevrai. Tas viskas paremta atitrukinimi žmonių nuo šaudymų.

Paroda eis sekančiais: 6 išpuoti dideli vežimai, 1) Amerikos Ge-nius; 2) Atminimas nepriugulmin-gumo, 3) Pakelimas Washingtono i prezidentus, 4) Washingtono so-stas, 5) Laisvės varpas, 6) Sątaik-mė. Paskui eis: a) Ilinojaus tau-tiška sargyba ir gubernatorių De-neen, b) Militarinės organizacijos įvairios karinės uniformos.

Paskui eis: 1) Ilinojaus Fran-cūzų viešpatystė; Pere Marquette ir indijonai; francūziškos ir ameri-ko-niškos vėluvos; francūzai pilie-čiai tautiškuose drabužiuose. 2) Ilinojaus Anglijonų viešpatystė; anglijonų ir amerikonų vėluvos; anglijonų valstiečiai. 3) Ilinojaus amerikonių ir parodiniai vežimai: a) G. R. Clark expedicia; b) at-minimas mūstynių su indijonais; c) Lincoln-Douglas debatai; e) komercija; f) kastybės; g) išdi-rbystės; h) pergabenimai i) dailė.

Paskui eis Chicagos reprezentacija. A) Policija ir majoras Busse su savo kabinetu, automobiliuose. 1) Ginkluota policija; 2) motoriki-stai; 3) partrolmenai; B) Ugnę-siaiai su įvairiais parėdais ir prietaisomis. C) Pactoriai su įvai-riais savo veikimo perstatymais. D) Darbininkų Unijos įvairioses kostiumuose. E) Kosmopolitiska Chicago su savo įvairioms tauty-stėmis ir rasomis. 1) Vokiečiai. a) Amerikoniškos ir vokiškos vė-luvos; b) Vokečių parodiniai ve-zimai, "Tėvynė" ir kiti; c) Vo-kiškos draugijos uniformos. 2) Airiai. a) Vėluvos; b) parodinis vežimas, perstatantis Airiją; c) a-rių draugijos uniformos. Trečią vietą užims lietuviai. Pirmą negu aprašysime lietuvių eilinį ėjimą, priminsime tą, jog lietuviams tapo paskirta vieta įžymesnė, negu ki-toms tautoms, sulyg augstumo jų kultūros ir padėjimo. Taigi matome, jog lietuvių nėra, kaip sako-ma toli atsilikę nuo kitų tautų. Reikia ir tai priminti, jog šioje pa-radoje dalyvaus tik du chorai (kiek žinoma), vienas bus vokie-čių, o antras lietuvių, todėl lietu-riams duota ir pirmystė.

Lietuvių tautos paroda eis se-kančiais: 1) Raitelis su paršu, per-statančiu lietuvių; 2) 4 oficerai, lietuvių; 3) 2 oficerai; 4) apie porą šimtų lietuviškų ir angliškų vėluvų ir du oficerai iš šonų; 5) jos Didis Liet. Kun. Vytautas; 6) 3 raiti karžygiai; 7) parodinis ve-zimas 50 pėdų ilgio, šešiatu arklų pakinkytas, kuriame ant sosto sė-dės Didis Liet. Kun. Mindaugas, prie jo 4 kiti kunigaikščiai ir 2 karalaitės; ant vežimo šonų bus parašas: "Senausia Europoje Taut-a"; iš šonų vežimo eis po 4 meš-kočius, perstatančius lietuvių dra-žuizius senovėje; 8) 4 oficerai ar-ba karžygiai; 9) 3 karžygiai; 10) parodinis vežimas, apie 40 pėdų ilgio, pakinkytas ketvertu arklų, kuriame bus lietuviškas "Birutes" choras, p. Petrausko vedamas; 11) 2 oficerai; 12) kapelija; 13) 4 oficerai; 14) 2 karžygiai su vė-luovoms; 15) jenerolas ir kare-i-viai raiti; 16) oficerias, 2 raitelij vėluvos ir 4 divizionų pėksininkų.

Po lietuvių eis kitos įvairios tautos.

Parodos vežimai lietuviams lėšuos 550 dol. ir 50 dol. kapelija. Taigi 600 dol. iškaščių.

27 d. birželio, Sv. Jurgio baž-nytinėje svetainėje buvo susirinki-mas Chicagos lietuviškų draugijų atstovų, išrinkimui ypaty, turinčių parodoje dalyvauti. Atstovai susi-rinko nuo 33 sekančių draugijų: Apveizdos Dievo, Sv. Jono, Sūnų Lietuvos, Sv. Jurgio, Aušros Var-tų, Apv. Dievo No. 1, Palaimintos Lietuvos, Sv. Pranciškaus, Sal-dausiaus Sirdies, Teisybės Myl-tojų, Lietuvos Ukinkų, Sv. Anta-no iš Padvos, Dovydo Karaliaus,

